DVOJTÝŽDENNÍK MESTA BANSKÁ ŠTIAVNICA

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

20. november 2025 | číslo 21 | ročník XXXVI | cena 0,70 €

Podávanie žiadostí o dotácie **str. 3**

Integrovaná posudková činnosť **str. 4**

Mikuláš v kultúrnom centre **str. 13**

Deň študentstva

Dňa 18. novembra 2025 prijala na radnici primátorka mesta Mgr. Nadežda Babiaková pri príležitosti Dňa študentstva študentov banskoštiavnických stredných škôl.

34 výnimočných mladých ľudí si prevzalo Ďakovné listy nielen za vynikajúci prospech, účasť a umiestnenie v súťažiach, olympiádach, školskej aj mimoškolskej činnosť, ale aj za vysokú angažovanosť v občianskych aktivitách a dobrovoľníckej činnosti.

Študenti stredných škôl na radnici FOTO MICHAL KRÍŽ

Osobitné poďakovanie patrilo Gymnáziu Andreja Kmeťa, za výraznú angažovanosť a zapájanie žiakov školy do dobrovoľníckych programov na území mesta Banská Štiavnica.

Mesto Banská Štiavnica ďakuje žiakom SOŠ lesníckej za krátky program, v ktorom predviedli svoje majstrovstvo v hre na lesný roh a lesnicu.

Ďalej ďakuje Mgr. Márii Siskovej a firme Comex za grafický návrh a zhotovenia ďakovných listov.

Viera Ebert

Memorandum o spolupráci na Banskoštiavnickom Salamandri

18.11.2025 sa na radnici stretli riaditelia banskoštiavnických materských, základných a stredných škôl, aby podpísali Memorandum o spolupráci na prvku zapísanom do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska - Banskoštiavnickom Salamandri.

Účelom memoranda je súhlas podieľať sa na zachovaní a udržiavaní baníckych a akademických tradícií, života baníkov, histórie, ako i zvyklostí Banskej Štiavnice a jej okolia s dôrazom na účasť v sprievode.

Túto jedinečnú súčasť života nášho mesta je potrebné zachovávať pre budúce generácie a vyzdvihovať jej význam a práve prostredníctvom účasti žiakov našich škôl sa povedomie o baníckej tradícii a bohatej histórii nášho mesta dedí z generácie na generáciu, čo vo svojom úvodnom príhovore vysvetlila primátorka mesta Mgr. Nadežda Babiaková.

MsÚ

Podpísanie memoranda riaditeľmi škôl FOTO MICHAL KRÍŽ

INZERCIA

KINO AKADEMIK

Utorok 25.11. o 18.30 h

Modrou cestou

Scifi, fantasy, 85 min., P:15, vstupné:6€.

MEDZI FOLKLÓROM A TEMNOU KRÁSOU

NINA KOHOUT

22.11.

www.banskastiavnica.sk/kultura

BANSKÁ ŠTIAVNICA

z programu **primátorky**

10.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Riešenie arboristických prác a ošetrenie lipovej aleje – Kalvária.
- Posledná rozlúčka s občanom nášho mesta p. Štefanom Bosákom.

11.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie s konateľom spoločnosti Obnova, s.r.o.
- Pracovné rokovanie s riaditeľom OOCR Región Banská Štiavnica.

12.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k vytvoreniu repliky ukazovateľa mesačných fáz vo veži historickej radnice a jej montáž.
- Zastupovanie mesta na Zhromaždení vlastníkov poľovných pozemkov vo veci postúpenia užívania poľovného revíru.
- Posledná rozlúčka s občanom nášho mesta p. Dušanom Kováčom.

13.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie s konateľom spoločnosti Obnova, s.r.o. k pokračovaniu prác rekonštrukcií objektu Szitnyayovský dom – ZUŠ.
- Pracovné rokovanie s okresným riaditeľom PZ Žiar nad Hronom pplk. Mgr. Michalom Kúštikom a zástupkyňou riaditeľa plk. Ing. Renátou Bogdanovou.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

1.11. v Rádiu Slovensko medzi 12.10 – 13.00 h v deň sviatku Všetkých svätých hovoril mimoriadne pútavo aj niekdajší prezident SR Rudolf Schuster, čestný občan nášho mesta, ale aj čestný člen Banskoštiavnicko-hodrušského baníckeho spolku od r. 2003, najmä o tom, že keď bol vážne chorý slovenskí lekári mu dávali na uzdravenie len 1% nádeje a rakúski lekári 2%. Podľa neho prežil len zázrakom. **6.11.** v Rádiu Regina o 6.48 h bola reportáž o slávnostnom otvorení obnovenej náučno - turistickej trasy Piarsky vodohospodársky systém. K tomu len dodávam, že ho vybudoval Samuel Mikovíni koncom 1. pol. 18. stor. Bol najdôležitejším banským vodohospodárskym systémom v banskoštiavnicko-hodrušskom revíre, hlavne na ktorého energetickej základni vznikla v tomto revíre v 2. pol. 18. stor. najvyspelejšia banská a úpravnícka technika na svete. **7.11.** vo viacerých médiách hovorila niekdajšia riaditeľka SBM Mgr. Zuzana Denková, ktorá je súčasne v platforme slobodného múzejníctva, o súčasných nedostatkoch slovenského múzejníctva. **9.11.** v Rádiu Regina o 6.20 h a v Rádiu Lumen o 6.30 h bola spomienka na katolíckeho kňaza a významného slovenského básnika a spisovateľa A. Trúchleho Sytnianskeho, ktorý sa narodil v tento deň vo Sv. Antone v r. 1841. **9.11.** v Rádiu Slovensko od 8.05 – 9.00 h bola relácia o slovenských synagógach. Reč bola samozrejme aj o banskoštiavnickej s tým, že výstava o nich, kde bude mať svoje miesto aj naša synagóga, je v Pálffyho paláci v Bratislave od 12.11. **9.11.** v Slovenskej televízii na Dvojke o 14.55 h v relácii *„Moja knižnica“* bola repríza tejto relácie z r. 2020, v ktorej hovoril banskoštiavnický rodák a čestný občan nášho mesta Anton Hykisch (1932-2024), významný slovenský spisovateľ, poslanec SNR, veľvyslanec SR v Kanade a redaktor. Hovoril nielen o knihách, ale aj o B. Štiavnici. **10.11.** v Rádiu Slovensko a v Rádiu Regina viackrát odzneli informácie o podujatiach, ktoré pripravilo SBM po celý tento týždeň pre svojich návštevníkov. **10.11.** v Rádiu Regina medzi 16.05 – 17.00 h bolo obsiahle spomínanie na katolíckeho kňaza Jozefa Záhoru (1846-1890). Bol kaplánom v B. Štiavnici (1872-1878), správcom fary v Š. Baniach v r. 1878 (kde aj zomrel) a založil v r. 1887 v Š. Baniach 1. rezbársku školu na Slovensku. Jej výrobky dostali to najprestížnejšie ocenenie aj na svetovej výstave v Paríži v r. 1900. **11.11.** v Rádiu Regina pred 7.30 h si zaspomínala banskoštiavnická rodáčka, excelentná herečka, diplomatka, politička ale aj spisovateľka Magda Vášáryová. **12.11.** v Rádiu Devín o 7.17 h bola spomienka na založenie Katedry reči a literatúry československej na Evanjelickom lýceu v Bratislave v tento deň v r. 1803. Prvým prof. na tejto katedre bol významný slovenský národovec Juraj Palkovič (1763-1835), ktorý pôsobil aj v Š. Baniach ako kaplán. **13.11.** v Rádiu Devín medzi 14-15 h v súvislosti s divadelným festivalom, ktorý prebiehal od 13.-17.11. vo Zvolene bola venovaná pozornosť aj divadelnej hre *„Dežo Hoffmann fotil som Beatles“*. D. Hoffmann bol rodákom B. Štiavnice a stal sa svetoznámym fotografom The Beatles. **13.11.** v Rádiu Slovensko v relácii *„Otvorene s Annou Vargovou“* bol hosťom od 17.05 – 17.30 h banskoštiavnický rodák JUDr. Michal Truban, predseda Špecializovaného trestného súdu SR.

Ján Novák

Primátorka prijala delegáciu z partnerského mesta Šopron

Primátorka mesta na radnici prijala delegáciu z Lesníckej fakulty Univerzity v Šoproni, ktorá bola na návšteve nášho mesta.

Zástupcov a študentov fakulty pod vedením zástupcu dekana fakulty Dr. Kornéla Czimbera prijala a privítala v sobášnej sieni radnice. Lesnícka fakulta Univerzity v Šoproni je signatárom Deklarácie pokračovateľov duchovného dedičstva slávnej Baníckej akadémie v Banskej Štiavnici a pravidelne sa zúčastňuje podujatí venovaných Baníckej akadémii.

MsÚ

z programu **primátorky**

- Pracovné rokovanie s riaditeľom OOCR Región Banská Štiavnica k realizácii vianočných trhov.
- Účasť na diskusii – *„Dôstojné a dostupné bývanie pre všetkých“*.

14.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účasť na Tesárskom fórume – rekonštrukcie barokového krovu Szitnyayovského domu.
- Posledná rozlúčka s občanom nášho mesta Ing. Mariánom Žemberom.

15.11.

- Občiansky obrad – sobáš.

17.11.

- Pracovné rokovanie so zástupcami nemocnice Agel a.s., Žiar nad Hronom k riešeniu priestorov pre pohotovostnú ambulanciu a urológa.

18.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Prijatie študentov stredných škôl v Banskej Štiavnici pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva a Dňa boja za slobodu a demokraciu.
- Podpísanie memoranda o spolupráci s banskoštiavnickými školami vo veci každoročnej účasti v Salamandrovom sprievode.
- Pracovné rokovanie s predstaviteľmi Environcentra, s.r.o. k možnosti využitia objektu SVP, š.p.
- Redakčná rada ŠN.

19.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Redakčná rada VIO TV.
- Príprava materiálov na mestské zastupiteľstvo.

20.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k súdnemu sporu mestské lesy.

21.11.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účasť na zasadnutí Výboru zamestnanosti – ÚPSVR.

Viera Lauková

Naše partnerské mesto Miškovec

kandiduje na maďarské Hlavné mesto mládeže 2026

Súčasťou kandidatúry je aj prizvanie partnerského mesta, ktoré bude súčasťou kandidatúry a v prípade získania titulu aj aktivít pre mládež organizovaných v rámci titulu v roku 2026.

Miškovec si vybral Banskú Štiavnicu ako mesto so spoločnými študentskými tradíciami a spolu zabojujú o tento prestížny titul.
Spoločný tím mladých ľudí sa zúčastní semifinále, ktoré bude vysielané z Budapešti v priamom prenose v maďarskej televízii dňa 4. 12. 2025. Tím bude zložený z 8 členov (4 členovia z každého mesta).
V tejto súvislosti nás navštívil prípravný tím z Miškovca, aby sme sa dohodli na detailoch semifinále a prípravy naň.

Prípravný tím z Miškovca FOTO ARCHÍV MsÚ

Súčasťou stretnutia bola aj krátka prehliadka mesta, v rámci ktorej si urobili fotografické a filmové zábery potrebné do prezentácie o oboch mestách.
Držte nám palce!

MsÚ

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny
Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Bez elektrickej energie budú v B. Štiavnici:
- **20.11.** v čase od 6.30 – 18.30 h. na ul.: Belianska, Ď. Langsfelda.
- **25.-28.11., 2.12., 11.12.** v čase od 7.00 – 18.30 h. na ul.: Počúvadlianske Jazero.
- **9.12.** v čase od 7.30 – 15.30 h. na ul.: Bočná, Družicová, H. Resla, J. K. Hella, M. Kukučína, Na Zigmund šachtu, P. Kyrmezera, Staronová.
- **10.12.** v čase od 7.30 – 15.30 h. na ul.: L. Svobodu, Učiteľská.

Ďakujeme za porozumenie!

Ing. Daniel Hropko, PhD.,
riaditeľ sekcie Dispečingy SSD, a.s.

Predaj majetku

Mesto Banská Štiavnica v zmysle § 9a ods. 1 písm. a), ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici č. 155/2025 zo dňa 29. októbra 2025 zverejňuje: Zámer Mesta Banská Štiavnica č. 36/2025

1. na prevod majetku Mesta Banská Štiavnica v k. ú. Banská Štiavnica
- **Pozemok parc. č. CKN 3311, vo výmere 1787 m², záhrada**

Nehnuteľnosti sú vedené v katastri nehnuteľností Okresného úradu v Banskej Štiavnici, katastrálny odbor, na LV č. 1, (pod B1), pre Okres Banská Štiavnica, obec Banská Štiavnica, k. ú. Banská Štiavnica v prospech vlastníka Mesto Banská Štiavnica v 1/1.
1. spôsob predaja majetku uvedeného v bode A.1 tohto uznesenia, a to **obchodnou verejnou súťažou** v súlade s ust. § 9a ods. 1 písm. a), zákona NR SR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších zmien a predpisov s použitím § 281 a nasl. Obchodného zákonníka na podávanie najvhodnejšieho návrhu na uzatvorenie kúpnej zmluvy na predaj nehnuteľného majetku Mesta Banská Štiavnica.
2. Dôvody navrhovaného prevodu spôsobom uvedeným v §9a, ods.1 písm. a) zákona SNR č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v platnom znení:
Pre Mesto Banská Štiavnica je pozemok prebytočným a nevyužívaným majetkom.
Minimálna požadovaná kúpna cena je: **35 740 €**
Všeobecná hodnota pozemku parc. č. CKN 3311 v k.ú. Banská Štiavnica je určená znaleckým posudkom č 57/2025 zo dňa 13.8.2025 vypracovaným znalcom z odboru stavebníctvo Ing. Igorom Mičkom, vo výške 14 992,93 € zaokrúhlene 15 000 €.
Zámer na odpredaj citovanej nehnuteľnosti a vyhlásenie OVS na prevod citovanej nehnuteľnosti bol schválený uznesením MsZ č.155/2025 zo dňa 30. októbra 2025.
Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú zverejnené na úradnej tabuli Mesta Banská Štiavnica.
Podmienky obchodnej verejnej súťaže a súťažné podklady sú zverejnené na webovom sídle mesta Banská Štiavnica:
https://www.banskastiavnica.sk/obcan/samosprava/transparentna-samosprava/ponuka-majetku/

Mgr. Nadežda Babiaková
primátorka mesta

Podávanie žiadostí

o poskytnutie dotácií (finančných prostriedkov) z rozpočtu Mesta Banská Štiavnica podľa VZN č. 2/2018 v znení dodatku č. 1 pre rok 2026.

Mesto Banská Štiavnica oznamuje, že **do 31.12.2025** je termín pre podávanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2026 pre právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľov podľa § 3 VZN č. 2/2018 v znení dodatku č. 1.
V zmysle Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Banská Štiavnica č. 2/2018 v znení dodatku č. 1 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Banská Štiavnica, je potrebné žiadosť podať písomnou formou na predpísanom tlačive, ktoré nájdete priamo na stránke mesta Banská Štiavnica:
https://www.banskastiavnica.sk/obcan/mestsky-urad/tlaciva/
Kompletne a správne vyplnená žiadosť o poskytnutie dotácie, ktorej súčasťou je aj rozpočet, musí obsahovať povinné prílohy (kópie):
- zmluva alebo potvrdenie o zriadení bankového účtu, ktorého vlastníkom je žiadateľ,
- výpis z registra trestov na právnickú osobu, ktorý je vedený Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky,
- doklad o založení subjektu – zriaďovaciu listinu, zakladateľskú zmluvu, stanovy s potvrdením registrácie /občianske združenia, neziskové organizácie, záujmové združenia a pod./
- ďalšie dokumenty týkajúce sa projektu
- čestné vyhlásenia žiadateľa

Pripomíname, že prílohy sú povinné pre všetkých žiadateľov o dotáciu.
V prípade nejasností kontaktujte: Mestský úrad, Ekonomické oddelenie, Trojičné námestie č. 1
969 01 Banská Štiavnica, t. č.: 045/694 96 30,
mail: msu@banskastiavnica.sk

MsÚ

Dodatok č. 5 k VZN č. 7/2016
o sociálnych službách

Vážený občania,

ako sme Vás už informovali v predchádzajúcom období, dňa 1. septembra 2025 vstúpil do platnosti nový Zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý ustanovuje zjednotenie posudkovej činnosti novo vykonávanej v správnom konaní o integrovanom posudku v rámci pôsobnosti úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. To znamená, že ÚPSVaR posudzuje aj odkázanosť na sociálne služby, ktorých poskytovanie je podmienené odkázanosťou fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby. Mesto Banská Štiavnica je aj po 31. auguste 2025 v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti príslušným správnym orgánom v konaní a rozhodovaní o potrebe poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnych službách, t. j. ak fyzická osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje nie na základe integrovaného posudku ale z iných vážnych dôvodov. Tieto vážne dôvody musia byť vopred obsiahnuté vo všeobecne záväznom nariadení mesta, ktoré je právnym predpisom. Mestské zastupiteľstvo v Banskej Štiavnici schválilo dňa 29.10.2025 Dodatok č. 5 k VZN č. 7/2016 o sociálnych službách, kde sú zadefinované podmienky splnenia nároku, začatie konania a rozhodovanie o potrebe poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov. Ak občan, ktorý dovŕšil dôchodkový vek a má záujem o poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov v zmysle § 35 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnych službách, podá písomnú žiadosť o zabezpečenie sociálnej služby, v ktorej uvedie skutočnosti preukazujúce vážne dôvody pre poskytovanie sociálnej služby. Správny orgán (mesto) v súlade so správnym poriadkom zistí presne a úplne skutočný stav veci a na ten účel obstará potrebné podklady pre rozhodovanie.

MsÚ

Upozornenie premiérovi, ministrovi a predsedovi SNS

Dňa 11.11. 2025 poslal Dr. J. Novák, CSc. ministrovi ŽP SR email, ktorý súčasne poslal na vedomie aj premiérovi a predsedovi strany SMER- SSD Robertovi Ficovi, predsedovi SNS a podpredsedovi NR SR, primátorke nášho mesta, ako aj do našej redakcie a s požiadavkou o uverejnenie tohto emailu v najbližšom čísle ŠN.

List uverejňujeme v plnom znení:
„Vážený pán, Tomáš Taraba, minister životného prostredia SR.
Dňa 9.6.2025 bol odvolaný Ministerstvom životného prostredia SR riaditeľ Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici Ing. Peter Zorvan, PhD. a nasledujúci deň bola do funkcie riaditeľky tohto múzea poverená vedením Ministerstvom životného prostredia SR, pod ktoré priame riadenie patrí múzeum, Ing. Petra Páchniková, ktorá túto funkciu vykonáva dodnes. V predchádzajúcich dňoch ministerstvo vypísalo výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľa múzea s tým, že záujemcovia o túto funkciu majú termín podania žiadostí s príslušnými podkladmi najneskôr do 12.11.2025.
V r. 1965 – 1978 a v r. 1998 – 2001 som bol riaditeľom tohto múzea a dovolím si povedať, že nik z doterajších riaditeľov múzea sa nezaslúžil o jeho rozvoj tak, ako práve ja, čo je všeobecne známe nielen v Banskej Štiavnici, ale aj na Slovensku, ba aj v zahraničí. Mám preto eminentný záujem, aby toto múzeum, ktoré pod mojim vedením sa už v 1. polovici 70. rokov 20. stor. stalo najvýznamnejším banským múzeom na svete, sa naďalej rozvíjalo a bolo pýchou nielen Banskej Štiavnice, slovenského múzejníctva, ale aj Slovenska. Toto moje želanie je podopreté aj množstvom ľudí nielen z Banskej Štiavnice, ale aj z viacerých miest Slovenska, ktorí ma požiadali, aby som sa obrátil na Vás a zamedzil prípadnému neuváženému rozhodnutiu pri budúcom rozhodnutí o tom, kto by sa mal stať definitívnym riaditeľom alebo riaditeľkou múzea. Múzeum pozostáva z viacerých unikátnych a jedinečných celoslovenských muzeálnych expozícií, v r. 2024 ich navštívilo takmer 109 tisíc návštevníkov nielen zo Slovenska, ale aj z rôznych končín sveta, návštevnosť má stúpajúci trend – oproti roku 2023 stúpla návštevnosť o vyše 6 tisíc návštevníkov. Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky v tomto meste a jeho okolí sú zapísané od roku 1993 v tom najprestížnejšom celosvetovom zozname – v Zozname svetového dedičstva UNESCO. Táto skutočnosť, ako aj to, že Slovensko bolo v minulosti naozajstnou veľmocou v ťažbe zlata, striebra a medi a patrilo mu v minulosti hlavne zásluhou Banskej Štiavnice prioritné miesto na svete v úrovni banskej vedy, techniky a školstva - toto všetko by mali obsahovať expozície múzea vo svojom vzájomnom komplexe, ale súčasne týmto smerom by mala byť zameraná aj vedecko-výskumná, kultúrna, ediční a mediálna činnosť. Z tohto dôvodu si Vás dovoľujem požiadať o zaslanie motivačných listov a koncepcií rozvoja a riadenia Slovenského banského múzea všetkých uchádzačov, ešte predtým ako sa rozhodnete, koho budete menovať definitívnym riaditeľom, resp. riaditeľkou múzea, aby som vám mohol poradiť, kto z nich bude mať najlepšiu a najdokonalejšiu víziu budúceho rozvoja múzea. Súčasne tento môj e-mail posielam na vedomie aj premiérovi, ako aj Andrejovi Dankovi, podpredsedovi NR SR a predsedovi SNS, ktorej strany ste nominantom aj vy a pod ingerenciu tejto strany patrí aj Ministerstvo životného prostredia SR. Keďže ide o výsostnú záležitosť Banskej Štiavnice, posielam na vedomie tento e-mail aj primátorke nášho mesta, ale aj šéfredaktorovi Štiavnických novín s tým, aby tento materiál uverejnil v najbližšom čísle Štiavnických novín, ktoré vyjdú 20.11.2025 kvôli celoslovenskej kontrole v záležitosti všetkého toho, čo dôležité sa bude diať po definitívnom menovaní riaditeľa alebo riaditeľky múzea.“
V úcte

Ján Novák

Nový zámok (1564-71)- jedna z dominánt mesta FOTO K. PATSCHOVÁ

Slávnostné otvorenie

obnovenej náučno - turistickej trasy Piargsky vodohospodársky chodník

Jedna z najvýznamnejších náučno-turistických trás regiónu, Piargsky vodohospodársky chodník, približuje históriu a fungovanie jedinečného banského vodohospodárskeho systému, ktorý formoval tvár a slávu Banskej Štiavnice a jej blízkeho okolia.

Piargsky vodohospodársky chodník vznikol v roku 2005 ako súčasť Banskoštiavnického geoparku. Trasa chodníka približuje históriu budovania a význam jedinečného, unikátneho banského vodohospodárskeho systému na príklade jeho najzachovalejšej, ako aj technicky najdokonalejšej časti, piargskej skupine vodných nádrží (tajchov). Prostredníctvom 16 náučno-informačných tabúľ sa tak návštevník môže dozvedieť o časových obdobiach vzniku jednotlivých súčastí – tajchov, vodných jarkov a vodných štôlní. Pre lepšie uvedomenie si významu budovania vodných jarkov v teréne je veľká pozornosť venovaná ich názornému zobrazeniu, prostredníctvom mapových podkladov alebo fotografií.

Svojou dĺžkou viac ako 17 kilometrov záujemcov prevedie históriou budovania tajchov, vodných jarkov a štôlní v okolí Štiavnických Baní – od Veľkej Richňavy, cez Bakomi, Evičku, Veľkú Vindšachtu až po Počúvadlo. Trasa okrem informačnej funkcie ponúka aj nádherné výhľady na krajinu pod Sitnom v každom ročnom období. Aj napriek svojej dĺžke je trasa fyzicky nenáročná, vhodná pre turistov všetkých vekových kategórií.

V rokoch 2011 až 2012 boli na trase realizované aktivity súvisiace s bežnou údržbou, ako odstránenie náletových drevín a obnova náterov drevených prvkov. V nasledujúcich rokoch sa chodník udržiaval sporadicky, a preto si jeho zatraktívnenie vyžiadalo rozsiahlu obnovu. V roku 2025 Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Banská Štiavnica v spolupráci s združením Región Sitno realizovala obnovu poškodených, zničených či chýbajúcich infraštruktúrnych prvkov- boli doplnené a zrekonštruované lávky, lavičky, oddychové miesta, altánok a fotopanoramatický modul, zrealizovaná výroba a osadenie 15 nových smerovníkov a 5 lavičiek, bolo vymenených alebo opravených 16 náučno-informačných tabúľ. Taktiež sme sa postarali o odstránenie náletových drevín a vykosenie trasy a vyhotovili sme informačný leták o trase Piargskeho vodohospodárskeho chodníka.

„Obnovením Piargského vodohospodárskeho chodníka, ktorý je súčasťou Banskoštiavnického geoparku, sa nám podarilo znovu zatraktívniť významnú časť nášho kultúrno-technického dedičstva. Trasa spája históriu, prírodu a ľudskú tvorivosť, a verím, že návštevníci si zamilujú čaro krajiny pod Sitnom, " uviedol Stanislav Neuschl, starosta obce Štiavnické Bane a predseda Regionálneho združenia pre rozvoj Banskej Štiavnice a okolia, ktorý je správcom trasy.

Obnova náučno-turistickej trasy sa realizovala ako aktivita kooperačného projektu Sprístupnenie kultúrno -historického dedičstva - baníctvo a vinohradníctvo. Na projekte spolupracujú oblastné organizácie cestovného ruchu Región Banská Štiavnica, Región Gron a Tekov. Táto aktivita je skvelým príkladom prepojenia regiónov s rovnakým cieľom – chrániť, prezentovať a sprístupňovať kultúrno-historické dedičstvo. *„Piargsky chodník rozširuje ponuku voľnočasových aktivít a prispieva k rozvoju trvalo udržateľného cestovného ruchu v banskoštiavnickom regióne,"* doplnil Dušan Káčer, výkonný riaditeľ OOCR Región Banská Štiavnica.

Náklady na realizáciu obnovy Piargskeho vodohospodárskeho chodníka predstavujú celkovú sumu vo výške 32 970 €, pričom 30 870 € sú prostriedky z dotácie Ministerstva cestovného ruchu a športu SR a 2 100 € sú vlastné zdroje OOCR. Regionálne združenie pre rozvoj Banskej Štiavnice a okolia v spolupráci s Obcou Štiavnické Bane zabezpečili všetky potrebné povolenia a súhlasy na realizáciu aktivity projektu.

OOCR Región Banská Štiavnica

Pomoc občanom v núdzi

pred Vianocami

Blížia sa vianočné sviatky, ktoré sú tradične časom radosti, lásky a obdarovania, avšak pre mnohých ľudí sú aj obdobím osamelosti, chudoby a nedostatku.

Vianočné obdobie nás často vedie k zamysleniu, čo máme my a čo by sme mohli urobiť pre tých, ktorí majú menej. Mávame otvorenejšie srdcia pre pomoc ľuďom v ťažkej životnej situácii a bývame empatickejší. Je dôležité, aby sme si uvedomili, že Vianoce sú aj príležitosťou na solidaritu a pomoc tým, ktorí to najviac potrebujú. Empatia a solidarita sú kľúčové hodnoty, ktoré by mali byť súčasťou nášho života alebo aspoň počas vianočného obdobia. Mesto Banská Štiavnica v spolupráci so sponzormi aj tento rok pomôže občanom v núdzi a pomôcť môžete aj Vy a potešiť tak ľudí, ktorých poznáte a viete, že každá pomoc je pre nich obdarovaním. Informujte nás o týchto ľuďoch a my im prispejeme ku krajším Vianociam. Napíšte nám tipy na ľudí, ktorým by sme mohli takto podať pomocnú ruku. Vaše listy môžete doručiť na Mestský úrad do Klientskeho centra, Námestie sv. Trojice č. 3 alebo poslať e-mailom na eva.greganova@banskastiavnica.sk, do termínu 9.12.2025.

MsÚ

kam v BŠ a okolí ?

21.11. V hĺbke sa rodí dar spojenia. Hudobná záhrada, Rakytová 9, BŠ, 17.00 h

JWQ / Janoušek-Wróblewski Quartet. Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 20.00 h

Otvorený ateliér Gubaňa 25. Arte Misia, Radničné nám. 14, BŠ, 14.00 h

Ján Púček: Plánky. Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 17.00 h

Koncert: Nina Kohout. KC, Kammmerhofská 1, BŠ, 19.00 h

Koncert: Veneer. Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 21.00 h

23.11. Vianočný workshop. Výroba vencov na dvere alebo stôl. Hájovňa, Nad Rozgrundom 1, BŠ, 15.00 h

Divadlo: Mengeleho Dievča. KC, Kammmerhofská 1, BŠ, 15.30 h

Štveráček • Charette • Šoltis SCS Super Trio (CZ/USA/SK). Jazzový koncert. Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 17.00 h

27.11. Príbehy z Klingera. Klub Rubigall, Nám. sv. Trojice 3, BŠ, 15.30 h

Tréning pamäti pre každého. Amfiteáter v Podhorí, 16.00 h

Svätý Anton a Brazília. Múzeum vo Sv. Antone, 17.00 h

30.11. Krutohustý les alebo O Jankovi a Marienke. Art Café, Akademická 2, BŠ, 11.00 h

Fándly alebo Stručná história neúspechu. Art Café, Akademická 2, BŠ, 17.00 h

3.12. Sebaúcta, sebaprijatie a ich dopad na šťastný život. Prednáška Pavla *„Hirax"* Baričáka. Kino Akademik, Nám. sv. Trojice 1, BŠ, 18.00 h

4.12. Koncert: Fragile Vianoce. KC, Kammerhofská 1, BŠ, 18.00 h

1.-30.11. (utorok – sobota). **Komentované prehliadky.** Kammerhof, Kammehofská 2, BŠ, 16.00 h

1.-29.11. (streda – nedeľa). **Fáranie do banského podzemia.** J.K. Hella 12, BŠ, 9.00, 12.00. 15.00 h

1.-30.11. (streda – sobota). **125 rokov múzejníctva.** Starý zámok, Starozámocká 11, BŠ, 9.00 – 17.00 h

Zmena programu vyhradená!

OOCR Región Banská Štiavnica

Región Štiavnica
Svetové dedičstvo UNESCO

Spolupráca, ktorá rastie spolu so stromami

medzi Špeciálnou základnou školou a Mestskými lesmi Banská Štiavnica

Dlhoročná a zmysluplná spolupráca medzi Špeciálnou základnou školou v Banskej Štiavnici a Mestskými lesmi Banská Štiavnica predstavuje výnimočný a hodnotovo ukotvený príklad prepájania formálneho vzdelávania so zážitkovým učením a praktickou environmentálnou výchovou.

Žiaci ŠZŠ na lesnej brigáde v lokalite Horná Roveň FOTO ARCHÍV AUTORA

Ide o interdisciplinárnu a inkluzívnu vzdelávaciu iniciatívu, ktorá napĺňa ciele nielen environmentálnej gramotnosti, ale aj kompetenčného modelu vzdelávania. Tento projekt sa v priebehu niekoľkých rokov prirodzene vyprofiloval do rôznorodej spolupráce, ktorá má okrem edukačného a ekologického rozmeru aj technologickú, pragmatickú a axiologickú dimenziu. Žiaci druhého stupňa Špeciálnej základnej školy majú prostredníctvom tejto spolupráce možnosť rozvíjať nielen svoje poznatky a zručnosti, ale aj postoje a hodnoty, ktoré sú kľúčové pre ich osobnostný a sociálny rozvoj. Výchovno-vzdelávací proces sa tu realizuje v kontexte autentického učenia, kde sa poznatky neodovzdávajú v izolovanej forme, ale sú zakorenené v reálnych životných situáciách a podmienkach. Praktické aktivity, ako je výsadba stromov, slúžia ako učebné situácie založené na priamej skúsenosti (learning by doing), čím sa podnecuje aktívne učenie, vyššia miera motivácie žiakov, ako aj transfer vedomostí do každodenného života. V polovici októbra, teda v najvhodnejšom období pre výsadbu drevín, sa žiaci opätovne zapojili do lesnej brigády, pri ktorej v lokalite Horná Roveň vysadili viac ako štyristo mladých ihličnatých a listnatých stromčekov. Táto aktivita nebola izolovaná. Predchádzala jej prípravná fáza v škole, v rámci ktorej boli žiaci oboznámení s významom biodiverzity, obnovou lesných porastov, ako aj s technikami výsadby a BOZ pri práci v lese. Z didaktického hľadiska ide o ideálny príklad integrovaného tematického vyučovania, kde sa prepájajú poznatky z oblasti biológie, geografie, ekológie, ale aj občianskej náuky a pracovného vyučovania. Spolupráca školy s odborníkmi z Mestských lesov Ing. Miroslavou Orolinovou a lesníkom Ing. Erikom Halajom, prináša do vyučovania prvky expertného učenia, čím sa posilňuje autenticita edukácie a zvyšuje sa jej kvalita. Podpora vedenia oboch inštitúcií vytvára stabilné organizačné a metodické zázemie, ktoré je kľúčové pre kontinuitu a udržateľnosť projektu. Dôležitým prvkom spolupráce je aj sociálna inklúzia, keďže žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami dostávajú priestor realizovať sa v praktických činnostiach, kde môžu naplno rozvíjať svoje silné stránky, a zároveň posilňovať pocit kompetentnosti, sebaúcty a zodpovednosti. Environmentálne aktivity sa tak stávajú nástrojom na budovanie environmentálneho občianstva a hodnotovej orientácie mladej generácie. Významnú úlohu zohráva aj kooperatívne učenie, keďže všetky aktivity sú založené na tímovej spolupráci, rozdelení úloh, vzájomnej pomoci a spoločnom dosahovaní cieľa, čo prispieva k rozvoju sociálnych kompetencií a kultúry vzťahov medzi žiakmi i medzi inštitúciami. Pri spätnom pohľade možno štatisticky zhrnúť, že žiaci počas trvania spolupráce vysadili už viac než tisíc stromčekov, čím sa reálne podieľajú na obnove lesného ekosystému a zveľaďovaní krajiny v okolí Štiavnických vrchov. Avšak čisto kvantitatívne hodnotenie nevystihuje celkový prínos tejto iniciatívy. Jej skutočná hodnota spočíva v tom, že prispieva k formovaniu holistického pohľadu na svet, kde človek nie je oddelený od prírody, ale je jej neoddeliteľnou súčasťou. Tento model environmentálnej výchovy je živým dôkazom toho, že výchova k udržateľnému rozvoju sa dá realizovať nielen cez teóriu, ale najmä cez konkrétne činy, ktoré majú zmysel, hodnotu a reálny dopad. Spolupráca medzi školou a Mestskými lesmi tak vytvára podmienky pre rozvoj kritického myslenia, zodpovedného konania a ekologickej senzitivity u detí, ktoré budú v budúcnosti tvoriť spoločnosť schopnú rešpektovať prírodné limity a spolunažívať s prostredím v rovnováhe. Ide o model, ktorý si zaslúži pozornosť a potenciálne využitie aj na iných školách či v rámci širších pedagogických projektov, pretože tam, kde sa spája vedomie, príroda a ochota konať, rastie nielen les, ale aj budúcnosť celej spoločnosti.

PaedDr. Miloš Bendík, PhD.
Špeciálna základná škola
Banská Štiavnica

Oznam

Informačné centrum mesta Banská Štiavnica, Nám. sv. Trojice 1.

Otvorené:
po-so: 8.00 – 16.00 h
ne: zatvorené

Kontakt: 045/6949653, ic@banskastiavnica.sk

IC BŠ

Halloween v komunitnom centre

priniesol radosť aj zábavu

Dňa 6. novembra 2025 sa v našom komunitnom centre uskutočnil veselý Halloween pre deti. Celé popoludnie sa nieslo v znamení smiechu, hudby a dobrej nálady.

Deti prišli v krásnych maskách, ktoré si pripravili s veľkou fantáziou. Každé dieťa bolo za svoju snahu odmenené peknou cenou. Okrem prehliadky masiek sa deti zapojili aj do vedomostných súťaží, hier a nechýbalo ani tancovanie.

Mamičky sa postarali o chutné občerstvenie, takže si každý prišiel na svoje. Atmosféra bola skvelá a všetci účastníci si karneval naplno užili. Na záver by sme chceli poďakovať všetkým, ktorí sa zapojili do príprav – najmä rodičom a dobrovoľníkom, vďaka ktorým mohol byť tento deň taký krásny a nezabudnuteľný.

MsÚ

Prínosná spolupráca verejnosti

a múzea pri uchovávaní kultúrneho dedičstva

Odborná práca zamestnancov Slovenského banského múzea (SBM) nie je len o zbere a spracovaní historických predmetov – ide aj o rozprávanie príbehov minulosti a ich približovanie verejnosti.

Akvizícia od P. Pásztora FOTO ARCHÍV SBM

Súčasťou tejto práce je nadväzovanie kontaktov s pamätníkmi a potomkami významných osobností, ktorí múzeu často odhaľujú doteraz neznáme informácie. Od roku 2014 múzeum intenzívne spolupracuje s potomkami banskoštiavnickej rodiny Margótsy, predovšetkým s Veronikou Margótsyovou. Jej ochota poskytovať doplnkové informácie a dokumentačný materiál – od fotografií, skenov a dokumentov až po stránky rodinných kroník – výrazne posunula múzeum pri viacerých výskumných projektoch. Výsledkom tejto spolupráce sú odborné články a spoločná štúdia, ktorá bola prezentovaná na konferencii v roku 2023 a neskôr uverejnená v zborníku z tohto podujatia. Dnes spolupráca pokračuje výskumom života a pôsobenia Ing. Ladislava Margótsyho (15. februára 1878 – 6. februára 1957).

Rodina Margótsy patrila medzi významnú meštiansku vrstvu Banskej Štiavnice. Ján Margótsy pôsobil ako lekárnik a bol aktívny v spoločenskom živote mesta. Viacerí členovia rodiny študovali na Baníckej a lesníckej vysokej škole a svojou činnosťou prispievali k rozvoju miestnej komunity. Dar poskytuje cenný obraz o živote meštianskej spoločnosti v Banskej Štiavnici na prelome 19. a 20. storočia. Po rozpade monarchie sa väčšia časť rodiny presťahovala do Maďarska.

Osobne som sa stretol s potomkami rodiny Margótsy počas ich návštevy Banskej Štiavnice v auguste 2023. Okrem príjemného osobného stretnutia ma ako múzejníka potešilo ich želanie darovať Slovenskému banskému múzeu viaceré materiály z rodinného archívu. Išlo o súbor predmetov obsahujúci fotografie, písomnosti, doklady o vzdelaní, cestovné preukazy, ako aj tanečné poriadky. Celkovo 58 predmetov. V súčasnosti tieto predmety prešli procesom zaradenia do zbierky múzea a tvoria jej súčasť.

V septembri 2025 ma oslovil Prof. Ing. arch. Peter Pásztor, PhD., s ponukou darovať múzeu kolekciu predmetov z rodinného archívu, čo ma samozrejme veľmi potešilo. Peter Pásztor pochádza z rodiny s koreňmi na Spiši (otec Dr. Štefan Pásztor bol advokátom v Gelnici) a v Banskej Štiavnici (zo strany matky – Lýdie Margótsyovej). V mladosti vyštudoval architektúru a neskôr pracoval v rôznych projektových kanceláriách. V roku 1989 absolvoval stáž v budapeštianskom ateliéri Imre Makovcza a od roku 1990 je spolumajiteľom architektonickej kancelárie v Košiciach. Pôsobil na Stavebnej fakulte Technickej univerzity v Košiciach, kde v roku 1996 spoluzakladal Katedru architektúry, ktorá sa v roku 1998 stala súčasťou novej Fakulty umení TUKE. Katedru viedol do roku 2015 a pôsobí na nej dodnes. V rokoch 2011 – 2018 bol mimoriadnym profesorom na Polytechnike v Rzeszowe v Poľsku. V rokoch 1997 – 1999 bol predsedom Slovenskej komory architektov a sedemnásť rokov jej podpredsedom. Od roku 2005 je riadnym členom Maďarskej akadémie umení.

Prof. Pásztor daroval múzeu cenný súbor fotografií svojich predkov – príslušníkov rodín Margótsy, Aschner, Kubacska, Kaldrovits, Granatér a Gretzmacher z prelomu 19. a 20. storočia, celkovo 97 kusov. Súčasťou daru je aj zbierka pohľadníc z rovnakého obdobia, odoslaných v rámci Rakúsko-Uhorska. Z nich je 64 žánrových (vianočné, narodeninové, novoročné a podobne) a 127 kusov predstavuje miestopisné pohľadnice, z ktorých 30 zobrazuje Banskú Štiavnicu. Súčasťou daru je aj otvárací medailón s fotoportrétmi Jána Margótsyho a jeho manželky Anny, rodenej Aschnerovej, ktorý dopĺňa historickú hodnotu celého súboru.

Slovenské banské múzeum svoju akvizičnú činnosť smeruje do oblastí, ktoré charakterizujú jeho profiláciu ako múzea zameraného na baníctvo a pokračovateľa bývalého Mestského múzea, dokumentujúceho regionálne dejiny. Darcom sme mimoriadne vďační za podporu aj touto formou, najmä v čase, keď väčšina múzeí na Slovensku zápasí s nedostatkom financií, čo často znamená aj absenciu prostriedkov určených na nákup nových zbierok. Prístup ľudí, ktorí darujú predmety do múzea, ako aj tých, ktorí s nami spolupracujú inými spôsobmi – napríklad poskytnutím informácií – si veľmi vážime a považujeme ho za príklad občianskej uvedomelosti, vyspelosti a kultúrnosti. Teší nás, že takýchto darcov nachádzame každý rok. Vzájomná spolupráca prináša posun v našom poznaní (platí to obojstranne) a zároveň rozširuje zbierku múzea. Ukazuje *„vyšší rozmer“* práce s verejnosťou a poukazuje na jeden z podstatných významov a poslaní múzeí v spoločnosti.

Text a foto: Daniel Harvan, kurátor fondu Novšia história

farské okienko

V nedeľu 16. novembra sme slávili 525. výročie posviacky Kostola sv. Kataríny. Tento kostol bol posvätený v roku 1500 ostrihomským biskupom Gregorom. Takisto nás čaká ďalšia slávnosť - titul kostola na sviatok svätej Kataríny Alexandrijskej, ktorý pripadá na utorok 25. novembra. Obe tieto slávnosti žiaľ nemôžeme osláviť v tomto priestore, a to z dôvodu prebiehajúcich prípravných reštaurátorských prác, o ktorých sme informovali v predchádzajúcom okienku.

Na nedeľu 23. novembra pripadá **slávnosť Nášho Pána Ježiša Krista, Kráľa neba i zeme.** Pri tejto príležitosti sa budeme po svätej omši o 10:30 modliť modlitbu zasvätenia Kristovi Kráľovi, pri ktorej je za obvyklých podmienok možnosť získať úplné odpustky. Ide o poslednú nedeľu v tomto liturgickom roku.

Nový liturgický rok začína **prvou adventnou nedeľou,** ktorá tento rok pripadá na **30. november.** V tento deň budeme pri svätých omšiach požehnávať adventné vence. Tradícia adventného venca siaha až do 19. storočia a nesie nasledovnú symboliku. Kruhovitý tvar venca je symbolom nekonečnosti Božej lásky, nesmrteľnosti duše a večného života. Kruh tiež zdôrazňuje rovnosť a univerzálnosť Božej lásky voči všetkým ľuďom. Zelená farba vetvičiek symbolizuje nádej a život, ktorý sa obnovuje s príchodom Krista. Štyri sviečky, ktoré sa zapaľujú postupne každú adventnú nedeľu, pripomínajú štyri svetové strany a Kristov kríž. V rímskokatolíckej tradícii sú tri sviečky fialové ako symbol pokánia a jedna ružová ako symbol radosti - tá sa zapaľuje na 3. adventnú nedeľu, ktorá má prívlastok Gaudete - nedeľa radosti. Nakoniec svetlo sviečok symbolizuje našu vieru a vedie nás k modlitbe. V období adventu budeme ranné sväté omše sláviť ako rorátne.

Alexandra Babiaková

myšlienka dňa

„Sloboda je bezcenná, ak neznamená slobodu myliť sa.“

Mahátma Gándhí

Zabudnutí susedia. IX. Moji Deutschovci

V poslednej časti tohto seriálu som pátral po možnom rodinnom spojení štiavnickej rodáčky, Dagmar Deutschovej, neskôr de Blasio Denčíkovej, s mojím obľúbeným švédsko-dánskym filmovým a divadelným umelcom Davidom Dencikom.

Čo ako sa zdal tento nápad uletený, pátranie ukázalo, že Dáška je Davidova teta.

Ako by to ale vypadalo, keby som ďalší príbeh nevenoval *„mojím“* Deutschovcom V prvom rade prastrýkovi, Žiga báčimu a jeho synovi, strýkovi Jožkovi. Neboli pre mňa len formálnou rodinou. Našiel som u nich druhý domov. Stal sa ním takmer okamžite, keď som sa ako 5 ročný, v ´51-om, prisťahoval s rodičmi z Bratislavy do ich rodného mesta, Banskej Štiavnice. Bola to naša jediná rodina, ktorá nám v Štiavnici po vojne ostala. Žiga báči bol bratom mojej starej mamy Režky Barokovej a jeho syn Jožko bol mamin bratanec. Najpozoruhodnejšou osobnosťou bol pre mňa Žiga báči. Hoci vtedy už 71 ročný (*12.5.1880 Ireg/Jarok), ovdovený, jeho láskavosť a srdečnosť voči mne ako dieťaťu si teraz vysvetľujem aj tým, že počas vojny stratil svojho jediného vnuka Ďurka (*31.9.1929 B. Štiavnica – †12.2.1945 Kremnička) spolu so svojou dcérou Irenkou (*27.8.1909 B. Štiavnica – †12.1.1945 Kremnička).

Žiga báčiho si pamätám ako elegantného, stále upraveného, vždy v obleku, ako zo škatuľky. Keď si spomeniem na ich byt na 1. poschodí v tzv. Deutschovskom dome, vybaví sa mi obrovský tkáčsky stav na tkanie kobercov. V tom čase pôsobil na mňa majestátne. Z rozprávania viem, že na ňom tkávala Lina néni, jeho manželka (Karolina, rod. Frisch (*4.2.1889 Malý Šalov - †11.8.1947 B. Štiavnica). Jeho syn, ujo Jožo (*29.12.1912 B. Štiavnica - †8.1.1992 Bratislava), tiež vedel na ňom tkať. Dôkazom toho boli krásne gobelíny, ktoré viseli na stenách ich bytu. Už príchod ku Deutschovskému domu bol pre mňa zážitkom, keď už pár domov poniže sa ozývalo rozhlasové vysielanie Rádia Slobodná Európa sprevádzané silnými rušičkami. Úsmevné na tom bolo to, že môj otec si neustále doberal Žiga báčiho otázkou, či už hlásili, kedy príde Eisenhower a vráti mu obchod. Žiga báči totiž v tom čase ešte stále veril, že prídu Američania a vrátia sa staré, zlaté časy. (Foto 1).

Už od detstva som tam získaval prax v tej dobe obľúbenej spoločenskej hre: v kartárstve. Postupne v kanaste, žolíkovi (10 aj 14 kartovom), mariáši či aj pasiansi. Pred bytom bola veľká hala. Hral sa tam ping-pong, či iné spoločenské hry. V byte nad nimi bývali dve pohľadné dievčatá. Rád som po nich pokukával.

Počas návštev u nich bolo mojou obľúbenou zábavou behanie popred domom a naháňanie holubov, ktorých tam bolo v tom čase habadej. Sadali aj na okná deutschovského domu a robili to, čo všetky holuby pritom robia. Nech som sa akokoľvek snažil nejakého živého holuba chytiť, nikdy sa mi to nepodarilo. To Žiga báčiho inšpirovalo a nahovoril mi, že keď holubovi nasypem na chvost soli už viac nevzlietne a poľahky ho chytím. A za odmenu niečo dostanem. Čo bolo viac treba 6-ročnému decku. Vyfasoval som kilo soli a lietal pred domom ako blázon. Až potom som si všimol, že z okien ma pozorujú a zabávajú sa na plné kolo. Tak som zistil koľká odbila. Neskôr, ako áno ako nie, bol z toho môj prvý bicykel – Pionier.

Tú láskavosť a srdečnosť po otcovi zdedil ujo Jožo, ktorý tiež bol ku mne veľmi pozorný. Zaujímali ho tiež moje koníčky a tak, ako som od jeho otca, Žiga báčiho, dostal ako 6-ročný prvý bicykel v živote, tak od neho som neskôr dostal prvé moje tranzistorové rádio – bakelitový Doris. V tom čase to bol technický zázrak, ktorý odštartoval storočie informačných technológií. Na tú dobu, pre 14-ročného stredoškoláka, to bol luxusný dar.

Svoju láskavosť a úprimný vzťah preniesol ujo Jožo aj na mojich synov. Bol k nim veľmi pozorný, z každého stretnutia s nimi sa tešil. Aj oni si ho veľmi obľúbili a pri každej návšteve Štiavnice, pri pohľade na Deutschovský dom, na neho s láskou spomínajú. Podrobnosti týchto epizód sú uvedené v článku Spomienky na rodinu Deutschovcov uverejnenom v knihe Vladimíra Bártu a kolektívu: Banská Štiavnica. Ako sme tu žili 2, ss. 120-121. AB ART Press, Slovenská Ľupča 2011.

Žiga-báči sa dožil 80 rokov († 16.07.1960 B. Štiavnica). Spolu s manželkou Karolínou a synom Jozefom sú pochovaní v Evanjelickom cintoríne. Aby som sa Žiga báčimu aspoň niečím zavďačil, vložil som do Pamätníka holokaustu, Yad Vashem, v Jeruzaleme, symbolický epitaf v jeho mene, ako pre preživšieho holokaust.

Jozef, Jozefína a Robert Deutschovci. BŠ, ca 1993 FOTO ARCHÍV AUTORA

Ako som ale po Novembri ´89 sériou šťastných náhod zistil, moja rodina štiavnických Deutschovcov bola väčšia, než som dovtedy vedel. Vďaka pádu železnej opony a slobode cestovania, som sa dostal dva roky po sebe (1991, 1992) do Izraela, kde som sa zoznámil s ďalším príbuzným z rodiny štiavnických Deutschovcov - Robertom *„Willym“* Deutschom. Hoci rodeným Štiavničanom nebol, jeho rodičia Israel a Adela sa v Štiavnici zosobášili (29.06.1922). Robert bol pozoruhodnou osobnosťou. Vo veku 65/66 rokov (* 07.02.1926 Vráble) bol dynamický, nebojácny, stále otvorený všetkému novému, s nadhľadom, vtipný. Svojimi životnými skúsenosťami reprezentoval iný svet, ako bol ten štiavnický. Či už pred- alebo povojnový. Robert už reprezentoval moderný svet konca 20. a začiatku 21. storočia. K tomu patrila aj jeho prikladná slovenčina Tá mu pomáhala dobre sa prispôsobovať aj neskôr, keď nás navštevoval. Či už v Bratislave, Štiavnici, alebo na Kolpašskom tajchu. Najskôr sám, neskôr so synom Israelom či dcérou Rachel, narodenými už v Izraeli. S Israelom sme v kontakte dodnes. Aj vďaka nemu som spoznal životný príbeh tejto rodinnej vetvy Deutschovcov do detailov. Napríklad to, že Robertov starší brat Viliam (*24.5.1924 Vráble) umrel v Banskej Štiavnici (†15.10.1945) a je pochovaný na Frauenbergskom cintoríne. Cez vojnu ho skrývali, neskôr doopatrovali a postarali sa o jeho dôstojný posmrtné miesto rádové sestričky. Robert ma požiadal, aby som sa o hrob jeho brata Viliama staral. O čo sa aj snažím.

Hoci Robert zažil ničivé tragické udalosti, preniesol sa cez ne. Žil v prítomnosti a tešil sa zo života. V Izraeli žil aktívne, spoločensky, mal okruh priateľov, hrávali bridž, plávali, vypomáhal miestnej polícii. Už pri prvej návšteve Slovenska navštívil Jožka Deutscha v jeho štiavnickom dome/byte. Hoci ich (a môj) rodinný vzťah som presne nespoznal, o pokrvnom príbuzenstve som pochybnosti nemal. Robert a Jozef sa zvítali a debatovali, ako by sa odjakživa poznali (Foto 2). Robert navštívil aj hrob Žiga-báčiho a Lina nény na Evanjelickom cintoríne.

Róbert umrel 22.augusta 2008, pochovaný je v Netanyi (Izrael).

Článok je venovaný pamiatke Robertových rodičov, Israelovi Samuelovi Deutschovi (*20.3.1889 Prílepy - † 1944) a jeho manželke Adele, rodenej Immerblumovej (*17.04.1895 Liptovský Svätý Mikuláš - † 1944), zavraždeným SS smrtihlavmi a našimi gardistami na neznámom mieste a v neznámom čase v okolí Banskej Bystrice. Pochovaní sú v hromadnom hrobe na tamojšom Židovskom cintoríne.

Ďakujem Israelovi Ben-Dor (Deutschovi) za ochotu a trpezlivosť pri poskytovaní cenných údajov, rodinných dokumentov a fotografií. Súčasne ďakujem PaedDr Beate Rückschloss Nemcovej za vzácne archívne údaje o zavraždených.

Peter Gemeiner

Historické okienko

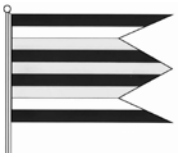
Vznik obce Vysoká.

Prvá písomná zmienka o obci Vysoká sa datuje do roku 1388, kedy sa nazývala Magasfalu, z roku 1773 je doložený názov Wisoka, po maďarsky sa nazývala Viszóka, Magaslak, po nemecky Wisoka, Hochberg.

V roku 1388 patrila obec hradu Levice, neskôr Banskej komore v B. Štiavnici. Obyvatelia sa zaoberali uhliarstvom a drevorubačstvom. Do roku 1940 bola v obci menšia tehelňa. V roku 1953 bolo založené jednotné roľnícke družstvo, ktoré v roku 1960 prešlo do Štátneho majetku Banská Štiavnica. Časť obyvateľov pracovala v lesnom hospodárstve a v priemyselných podnikoch, najmä v Banskej Štiavnici. Do roku 1960 obec patrila pod Hontiansku župu, okres Banská Štiavnica, kraj Banská Bystrica. Po roku 1960 patrila pod okres Žiar nad Hronom, kraj Stredoslovenský. V súčasnosti má obec 124 obyvateľov a patrí pod okres Banská Štiavnica, kraj Banskobystrický.

Dominantou obce je kostol svätého Bartolomeja, pôvodne to bol barokový kostol, reštaurovaný v roku 1778 a 1820. Prestavali ho v roku 1867 na spôsob neskoro klasicistického ekleticizmu. V kostole sa nachádzajú obrazy sv. Petra a Pavla apoštolov od maliara Edmunda Gwerka, rodáka z B. Štiavnice a barokový organ z konca 18. stor., ktorý bol prenesený z kapucínskeho kostola v Bratislave. Pri kostole je jedinečný výhľad na podunajskú nížinu. Medzi obcami Uhliská a Vysoká sa priamo na červenej značke Rudnej magistrály nachádza mohutný prístrešok. Pútnické miesto vybudovali ľudia z obce Vysoká a Uhliská, ku ktorému sa viaže legenda o zázračnej záchrane obyvateľov pred Turkami. Znázorňuje ju aj freska v miestnom kostole a uprostred lesa sa nachádza lokalita Drieň so skalou, kde a obyvatelia mali zachrániť. Do skaly je vyrytý nápis, pravosť, ktorého mal potvrdiť archeologický prieskum, ktorý potvrdil, že nápis, pravosť, ktorého mal potvrdiť archeologický prieskum, ktorý potvrdil, že nápis je autentický. Výjav z kostolného obrazu a nápis na skale spolu súvisia. Nápis vznikol v roku 1700, teda niekoľko rokov

po samotnej udalosti. Bolo to zrejme v období, keď sa začali ďakovné púte obyvateľov na Drieň.

Ďakovné sväté omše sa konajú na pamätnom mieste Drieň dodnes, každoročne v letných mesiacoch.

Symboly obce Vysoká:

Obec má ako ostatné obce 3 základné symboly: Erb, vlajka a pečať, ktoré používa v súlade z predpísanými zákonmi a normami o používaní symbolov obce.

Erb obce

Historický symbol obce Vysoká poznáme podľa odtlačkov erbového pečatidla z 18. stor. je oválne lemované perlovcom. V strede pečatného poľa je zobrazený štít so skríženými nástrojmi – sekerou, lopatou a hrabľami. Za pozoruhodnú treba označiť skutočnosť, že obec mala už pred vyše dvoma storočiami nielen vlastnú pečať, ale aj svoj vlastný erb, pretože znamenie je vložené do štítu. Tým sa môže pochváliť len pomerne málo obcí na Slovensku. Erb, pečať a vlajka tvoria trojicu základných symbolov obce. Na tvorbu každého z nich sa vzťahujú osobitné heraldické (náuka o erboch), vexilologické (náuka o vlajkách) a sigilografické (náuka o pečatiach) zákonitosti, pravidlá a zvyklosti.

Erb obce Vysoká má teda túto podobu: v modrom štíte prekrížené nástroje – pravošikmá strieborná sekera so zlatým ostrím a na zlatom porisku a zlaté ľavošikmé hrable a uprostred zlatá, striebrom okovaná lopata na zlatej rukoväti.

Vlajka obce pozostáva z 9 pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej, bielej, žltej, modrej, žltej modrej, žltej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je 3 cípmi, t.j. 2 zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC VYSOKÁ. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

V obci sa nachádzajú krásne domčeky s ľudovou architektúrou, ktoré dnes slúžia do chalupy a dopĺňajú malebnosť samotnej obce Vysoká. Týmto sa obec zaraďuje medzi dediny, ktoré zachovávajú ľudovú architektúru vo svojej výstavbe s tradičnými zvyklosťami folklóru.

Použitá lit.: archív OÚ Vysoká

Spracoval: JUDr. Gejza Volf

záhradkárske okienko

Rady záhradkárom

November v záhrade

Rýľujeme záhony, vysádzame zimný cesnak, končíme s výsadbou ovocných drevín, citlivé rastliny chránime pred mrazmi mulčovaním. Aj taký je november v záhrade.

Zeleninová záhrada

- rýľujeme záhony a zapracovávame pozberové zvyšky
- zamokrené pozemky sa snažíme odvodniť
- koncom mesiaca prikryjeme zimný šalát a špenát čečinou, aby sme ich ochránili pred holomrazmi
- poprehadzujeme kompost, aby sa poriadne prevzdušnil a ak je potrebné, zalejeme ho vodou
- vysádzame cesnak
- záhradné náradie očistíme, nakonzervujeme a odložíme
- do kvetináčov si zasadíme pažítku, petržlen a cibuľu sadzačku na čerstvú vňať
- na záhonoch môže ostať kučeravý kel a otužilejšie odrody ružičkového kelu a tiež pór
- aj v týchto nepriaznivých dňoch môžeme ešte vysievať niektoré druhy zeleniny ako mrkva, petržlen, čierny koreň, paštrnák, kuchynská cibuľa (hoci už nevyklíčia, napučia a na jar vyklíčia s pribúdajúcimi teplotami v plnej sile), tieto záhony prikryte čečinou alebo mulčom

Ovocná záhrada

- pred prvými mrazmi ukončíme výsadbu ovocných drevín
- korene citlivejších druhov stromov chránime mulčovaním, alebo nakopcovaním
- z kmeňov stromov odstránime lepové pásy a spálime ich
- zo stromov tiež odstránime machy a lišajníky – oškrabeme ich na vopred pripravenú podložku a následne spálime
- z korún stromov odstránime mumifikované plody a hniezda mníšky zlatoritky
- ak nie sú silné mrazy, v teplejších lokalitách je ešte možné vysádzať nové sadenice viniča
- pripravíme jamy na jarnú výsadbu stromov
- kompostujeme opadané lístie

Zdroj: www.zahrada.sk

Michaela Mojžišová

Michaela Šuranská

– Väčšie a menšie úlomky
Trvanie výstavy:
24. 10. – 6. 12.2025
Miesto:
Galéria Jula Bindera, Nám. sv. Trojice 21, Banská Štiavnica
Kurátorka, text:
Marianna Brinzová
Otváracie hodiny: piatok-nedeľa: 13.00–18.00 h, nedeľa 13.00–17.00 h
Výstava zahŕňa veľkoformátové maľby, *„maľbo-objekty"* a drobné inštalácie, v ktorých sa spája záujem o akúsi autorskú subjektívnu archeológiu a rozfragmentovaný záznam rôznych prostredí a časových horizontov. Michaela Šuranská sa dlhodobo zaoberá rozšírenými polohami maľby – jej presahmi v kontexte krajiny ako časovo-kultúrnej pamäte a referencie. Viacvrstvovo vymedzené pole skúma z výtvarného, teoretického, archeologického, antropologického, sociálneho i filozofického pohľadu. Odvoláva sa pritom na pojem *„taskscape"* pripisovaný antropológovi Timovi Ingoldovi, ktorý hovorí o krajine ako prostredí činností formovaných ľudskou aktivitou. Krajinu prirovnáva k skutočnosti, ktorú prežívame prostredníctvom našich každodenných aktivít stelesňujúcich sociálne predstavy do konkrétnych situácií a hmôt.
Michaela Šuranská (1993) je vizuálna umelkyňa, ktorá sa primárne venuje médiu maľby, ale aj presahom do objektu, inštalácie a videa. Je absolventkou doktorandského štúdia na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, kde pôsobila v Ateliéri maľby pod vedením Jána Triašku (2023). V Ateliéri STARTUP absolvovala tiež magisterské štúdium (2018). V roku 2023 bola finalistkou súťaže Maľba – Cena Nadácie VÚB za maliarske dielo pre mladých umelcov, kde získala 2. miesto. V roku 2022 sa stala finalistkou medzinárodnej súťaže STRABAG Artaward International.

Tím GJB

Ponuka

Základná škola Jozefa Kollára ponúka priestory jedálne na konanie spoločenských udalostí, osláv, večierkov a pod. Kontakty:
0904 523 872, 0911 875 772.

ZŠ J. Kollára

Žiaci SŠ Samuela Mikovíniho na cestách

Erasmus+ vo Fínsku

Vďaka našej Spojenej škole Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici som sa spolu s ďalšími deviatimi spolužiakmi zúčastnila projektu Erasmus+ vo Fínsku. Navštívili sme partnerskú školu OMNIA, ktorá sa nachádza v časti Espoo pri hlavnom meste Helsinki.
Pobyt vo Fínsku vo mne zanechal množstvo dojmov a nečakaných poznatkov. Najviac ma zaujalo, že na rozdiel od Slovenska, Fíni investujú do školstva oveľa viac peňazí. Navyše majú modernejšie vybavenie a zaujímavý spôsob výučby. Vyučovanie sa začína o 9. hodine a končí približne o 15. hodine. Budovy školy sú chránené bezpečnostnými prístupovými kódmi, ktoré platia aj pre učebne. Škola OMNIA je otvorená pre všetkých, ktorí ukončili základné vzdelanie. Študovať tu môžu aj ľudia iných vekových kategórií, dokonca aj štyridsiatnici, keď si chcú rozšíriť svoje pracovné schopnosti, prípadne zmeniť kariéru. Vzdelanie je pre všetkých bezplatné. Zaujímavé je aj to, že učitelia nemusia mať pedagogické vzdelanie. Učia aj odborníci z praxe, ktorí odovzdávajú svoje reálne skúsenosti a poznatky priamo z praxe.
Študenti pracujú na jednom projekte deväť týždňov. Po jeho ukončení a ohodnotení si vyberú nový kurz. Takýto systém umožňuje vyskúšať si viac oblastí a objaviť, čo človeka naozaj napĺňa. Žiaci s povinnou školskou dochádzkou sa striedavo venujú všeobecným predmetom a kurzom. Nemajú ich súčasne ako my na Slovensku.
Prekvapili aj prestávky. Každé ráno počas prvej prestávky dostávajú zadarmo tradičnú ovsenú kašu a k tomu kávu, ktorú Fíni milujú. Kaviarne tu nájdete na každom rohu. Počas dňa si prestávky prispôsobujú podľa seba. Kedykoľvek sa môžu ísť nadýchať čerstvého vzduchu. Prestávka na obed je dlhšia a obedy sú pre študentov zadarmo. Každý si môže nabrať, koľko chce. Od vegánov, vegetariánov až po *„mäsožrútov"*. Dezert a káva nemôžu chýbať.
Celý školský systém je úplne odlišný od nášho, no práve to robí skúsenosť s fínskym školstvom výnimočnou. Erasmus hodnotím veľmi pozitívne. Chcem poďakovať pani učiteľkám: Mgr. V. Mravcovej, Mgr. art. K. Staňovej Balážovej, ArtD. a Mgr.V. Lachkej, ktoré sa starali o náš program. Pripravovali nám skvelé výlety a postarali sa o nezabudnuteľné chvíle, na ktoré budeme dlho spomínať. Naučili sme sa aj základné slová fínštiny : Moi – pozdrav, keď prídeš , Moi Moi – pozdrav pri lúčení, Kiitos – ďakujem. Nasmiali sme sa, prešli sme snáď každé zákutie, celé Helsinki a múzeá. Dokonca sme sa plavili trajektom do nádherného mesta Tallinn v Estónsku, ktoré dýcha stredovekou atmosférou. Neľutujem, že som sa rozhodla zabojovať o účasť na tomto projekte. Stačilo si sadnúť, napísať motivačný list a životopis v slovenskom a v anglickom jazyku a ešte absolvovala pohovor v angličtine.
Erasmus+ znamená pre mňa obrovský krok vpred a veľmi cennú skúsenosť do budúcnosti. Možno som našla krajinu, kde by som raz chcela študovať. Hoci je Fínsko trochu chladnejšie a ľudia pôsobia menej komunikatívne a možno až depresívne, ale ekonomika aj školstvo sú na úplne inej úrovni ako u nás. Ešte raz ďakujem našej SŠ Samuela Mikovíniho za možnosť byť súčasťou tohto projektu. Moi moi!

K. Čižmáriková a N. Árvová

Rekonštrukcia bašty

Rím.-kat. cirkev farnosť Svätý Anton opravuje historickú protiturecku baštu pri kostole.

Ministerstvo Kultúry SR poskytlo z fondov na opravu bašty so šindľovou strechou. Farnosť Svätý Anton by mala baštu dokončiť do konca roka 2025.

Bašta

Po bitke pri Moháči (1526) v roku 1542 zaplatila Uhorsko dvesto tisícová armáda Turkov a Svätý Anton, obec na prístupovej ceste do jedného z najbohatších miest Uhorska – Banskej Štiavnice, bolo potrebné zabezpečiť. Pod vedením talianskeho architekta Giulieta Ferrariho sa rozbehli práce na opevnenom hrádku (tak to zachytávajú listiny). Kde presne pevnosť na ochranu pred Turkami ležala, už dnes nevieme. Zachovala sa však stará bašta, na mieste zvanom dodnes starý kostol. Turci napokon Banskú Štiavnicu nikdy nedobili.
Zdroj: vlastné, web Svätý Anton

Protiturecká bašta pri kostole FOTO ANDREJ PALOVIČ

Text, foto: Andrej Palovič

Slovenské banské múzeum

otvára výstavu „Umenie a krása reštaurovania"

Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici pozýva do Galérie Jozefa Kollára na ďalšiu výnimočnú výstavu Umenie a krása reštaurovania.

Chlapec v baníckej uniforme, olej na plátne, 19. stor. Reštauroval: Mgr. art. Štefan Kocka FOTO ARCHÍV SBM

Vernisáž sa uskutoční 5. decembra 2025 o 16.00 h

Výstava predstavuje výber zreštaurovaných výtvarných diel zo zbierky Umelecká história, jednej z najcennejších zbierok múzea. Zbierka, budovaná od vzniku Mestského múzea a Štátneho banského múzea Dionýza Štúra, obsahuje vyše päťtisíc artefaktov – od gotických plastík až po portréty štiavnických mešťanov. Mnohé diela vznikli priamo v Banskej Štiavnici. Niektoré z týchto diel si môžete teraz pozrieť zblízka. Sakrálne a portrétne maľby z 18. až 20. stor. boli v rokoch 2023 – 2024 reštaurované vďaka podpore grantového programu Nadácie SPP, projektu Pomoc pre Galériu Jozefa Kollára a spolupráci s renomovanými slovenskými reštaurátormi.

Medzi vystavenými dielami sú neskorobarokové oltárne obrazy svätcov — sv. Ján Nepomucký, sv. Alojz, sv. Anna — od neznámych domácich autorov z 18. stor. a obraz Madona s dieťaťom (1934) od Edmunda Gwerka. Súčasťou výstavy sú aj meštianske portréty z 19. a začiatku 20. stor., vrátane portrétu Júliusa Marschalka, banskoštiavnického obchodníka a predsedu hasičského spolku, zachyteného v slávnostnej uniforme, ako aj portrétu chlapca v baníckom odeve či realistickej podobizne mladého muža.

Návštevníci uvidia nielen hotové reštaurované diela, ale aj fotodokumentáciu ich stavu pred zásahom a počas obnovy. Reštaurátorské práce realizovali Mgr. art. Miroslav Janšto, Mgr. art. Štefan Kocka, Mgr. Erika Benická, Mgr. art. Marianna Golemová a Mgr. Zuzana Komendová.

Cieľom výstavy je ukázať krásu a historickú hodnotu diel, a zároveň zdôrazniť precíznu a náročnú prácu reštaurátorov, ktorá tieto artefakty zachovala pre ďalšie generácie.

Výstava *„Umenie a krása reštaurovania"* bude verejnosti prístupná **v Galérii Jozefa Kollára od 5. decembra 2025 do 31. marca 2026.**

Mgr. Adriana Matejková, PhD., odborná garantka výstavy

oznamy, **spomienky**

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že **úradné hodiny** v kancelárii na Bratskej 17 budú **iba v stredu 8.00 – 12.00 h** až do odvolania z prevádzkových dôvodov.

Informácie o činnosti alebo členstve v organizácii môžete získať na tel. č.: 0908 236 896, 0907 596 488, 0904 110 253, 0915 883 972, 0911 205 103.

Výbor ZO SZTP

Ponuka

Centrum voľného času v Banskej Štiavnici ponúka tanečné vystúpenia súboru Applause na zábavy, večierky, spoločenské akcie. V ponuke máme tance národné, moderné, ľudové a pod. Bližšie informácie v CVČ na č. tel.: 0907 598 567.

J. Machilová

citát

„Slobodu nedosiahneme hľadaním slobody, ale hľadaním pravdy."

Lev Nikolajevič Tolstoj

Ako oslávili internátnici október,

mesiac úcty k starším!

Vonku sa nám už zjesenilo a do tohto obdobia patrí aj október - mesiac úcty k starším.

Každý z nás má vo svojom živote niekoho, komu vďačí za veľa – starých rodičov, suseda, bývalého učiteľa či priateľa v dôchodkovom veku. Toto obdobie nám teda pripomenulo, aké dôležité je nezabúdať na tých, ktorí nám pomáhali v minulosti aj dnes a zaslúžia si za to našu pozornosť, láskavosť i vďaku.

My, Internátni dobrovoľníci, sme boli pozvaní, aby sme spríjemnili popoludnie klientom ZSS Domova Márie v Banskej Štiavnici. S radosťou sme sa pustili do príprav a v stredu 22.10.2025 sme sa v poobedných hodinách už nachádzali na ZŠ Jozefa Kollára BŠ.

Program odštartovali žiaci zo spomínanej základnej školy spevom a recitáciou a následne vystúpili tanečníci z tanečnej skupiny Applause. Po nich sme prišli na rad my, stredoškoláci. Klienti si mohli užiť fantastický spev, hru na flaute, recitáciu či veselé divadlo, ktoré sme pre nich s láskou pripravili. Občerstvili sme sa spoločne gulášom a potom pokračovala zábava. Hudobníci, pán Kružlic starší na gitare, pán Kružlic mladší na klavíri a harmonikár pán Palovič, hrali ľudové piesne a my sme si s klientmi zatancovali a zaspievali. Mnoho ľudí sa nám podpísalo do kroniky alebo si pri fotostene spravili pamiatku na tento krásny deň. Nálada bola pohodová, láskavá a vzduchom sa nieslo dobro. Verím, že sa medzi nami prehlbujú dobré medzigeneračné kamarátstva a vieme si toho veľa odovzdať. Už teraz sa nevieme dočkať a veľmi sa tešíme na nasledujúce stretnutia s našimi priateľmi zo ZSS Domova Márie BŠ.

Internátni dobrovoľníci v ZŠ J. Kollára FOTO ARCHÍV ID

Ďakujeme za pozvanie, a že sme mohli byť súčasťou na tomto srdečnom podujatí. Veľké ďakujeme taktiež všetkým zúčastneným. Myslím, že aj takéto podujatie je dôkaz, že spolu dokážeme budovať lepší svet.

Zuzana Brojová
Internátna dobrovoľníčka

Seniorom

Keď život bolí, idem za tebou
Nemám toho toľko za sebou
Ale práve preto si môj dôverník
S nadhľadom nad svetom
S ochrannou rukou nado mnou
So sladkosťami vždy po ruke
Dobré jedlo v záruke
Pomôžeš, poradíš s každou blbosťou
A zvládneš to s takou ľahkosťou ...
Aj keď už kolená nie sú čo bývali
Aj keď sa kĺby kedysi inak hýbali,
Aj keď už myseľ tak neslúži
Do tvojich príbehov sa započúvam
A na ničom inom nezáleží ...
Že ma učíš, čo nestíhajú naši
Sa mi celkom páči
Aj keď často neďakujem dosť
Aj keď zbytočne cítim zlosť
Nad sveta neprávosťou
Vždy pomôžeš, poradíš s takou ľahkosťou
Za všetky malé, veľké úspechy Vás veľmi obdivujem
Za to, že skrátka ste svoji, Vám, Starká, starký, zo srdca ďakujem.

Básničku pre našich seniorov v Banskej Štiavnici zložila internátna dobrovoľníčka

Hanka Jančoková

Výpožičný režim

v mestskej knižnici:
po, ut, st, pi: 8.00 h -11.30 h
12.00 h -17.00 h,
št: 8.00 h -11.30 h
12.00 h -15.00 h,
pobočka sídl. Drieňová:
po a st: 8.00 h – 12.00 h
Kontakt: 045/3214461
Bližšie info sa dozviete na web stránke mesta Banská Štiavnica, príp. na tel. č.: 045/6949658.

MsK

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do každého čísla ŠN je vždy v nepárny pondelok **do 9.00 h.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

myšlienka dňa

„Srdcom slobody je vnútorná sloboda a bez nej každá sloboda stráca hodnotu.“

Karl Kraus

28. ročník celoslovenskej súťaže
a výstavy amatérskej fotografickej tvorby

Najkrajšia dovolenková fotografia 2025

V piatok 7. novembra 2025 sa Galériou Jozefa Kollára niesla atmosféra plná farieb, leta a inšpirácie. Na vernisáži výstavy celoslovenskej súťaže amatérskej fotografickej tvorby sme privítali množstvo nadšencov fotografie aj samotných autorov. Do súťaže sa zapojilo 75 účastníkov, ktorí spolu zaslali 271 fotografií.

Porota hodnotila tri súťažné témy:
Svet v našich rukách
Dovolenkové okamihy
Letné dobrodružstvo
(pre deti a mládež do 18 rokov)

Výsledková listina
Veková kategória dospelí
Svet v našich rukách
Cena:
Pavol Čepček, Žitavany – Mochovce
Gizela Halászová, Zlatná na Ostrove – Rana
Zuzana Nagyová, Košice – Hrdina pod hviezdnou hladinou Popradského plesa
Milan Uhrin, Komárno – Klimatické zmeny 2.
Jaroslava Vyhnalová, Revúca – Hľadanie, Pozdrav do neba, Výprava do neznáma
Dovolenkové okamihy
Cena:
Gizela Halászová, Zlatná na Ostrove – Metro BP 1., Metro BP 2.
Miloš Hamarčak, Vinodol – Na súši, Pomaranč
Norbert Hriň, Žiar nad Hronom – Rybie kostry, Stará loď
Peter Šiplák, Čadca – Posolstvo
Milan Uhrin, Komárno – Čerešňa vo vlnách, Z jaskyne
Veková kategória deti a mládež do 18. rokov
Letné dobrodružstvo
Cena:
Bruno Mužila, Veličná – Most pri východe slnka
Viktória Sedliaková, Nová Baňa – Speed
Rebecca Raffajová, Nová Baňa – Nový deň
Daniela Veličová, Lučenec – Pohodička, Pouličná poézia, Rozruch
Veronika Yuryk, Ľubotice – Rozjímanie

Víťazom srdečne blahoželáme, ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili, aj tým, ktorí si našli čas prísť a zdieľať s nami túto udalosť. Sme radi, že Slovenské banské múzeum môže byť partnerom súťaže a podporovať tvorivosť a radosť z objavovania sveta cez objektív.

Výstava v Galérii Jozefa Kollára potrvá do 31. decembra 2025 – nenechajte si ju ujsť!

SBM, POS ZH

Klinger v poradí 38. medzi knihami
o Štiavnici

Vladimír Bárta je autorom a spoluautorom 196 kníh o Slovensku, osobitnú váhu v jeho tvorbe majú práve publikácie o rodnej Štiavnici ako napríklad:

Banská Štiavnica – čarovné mesto, Banská Štiavnica z lietadla, Banská Štiavnica – perla slovenských miest, Svätý Anton/ Vitajte v kaštieli vo Svätom Antone, Sitno, milé Sitno, Terra banensium. Ďalšou časťou tvorby autora sú aj knihy, ktorými prehĺbil medziľudské spojenie s mestom prostredníctvom edície Ako sme tu žili: Banská Štiavnica – Ako sme tu žili 1, 2, 3, My Štiavničania 1, 2, 3 a Banská Štiavnica v našich spomienkach 1,2, sú zbierky príbehov a autentických fotografií obyvateľov, rodákov a pamätníkov, ktorí sa vracajú do svojich mladých čias, spomínajú na kultúrny, spoločenský a detský život v druhom polstoročí 20. storočia.

Knihy Vladimír Bártu o Banskej Štiavnici
1. Banská Štiavnica – strieborný sprievodca
2. Banská Štiavnica - Slovensko
3. Banská Štiavnica - nezabudnite
4. Banská Štiavnica perla slovenských miest
5. Banská Štiavnica a okolie
6. CD – Banská Štiavnica perla slovenských miest
7. Banská Štiavnica perla slovenských miest KNIHA+CD
8. Banská Štiavnica – Ako sme tu žili 1.
9. Banská Štiavnica – Ako sme tu žili 2.
10. Banská Štiavnica – Ako sme tu žili 3.
11. My Štiavničania I
12. My Štiavničania II
13. My Štiavničania III
14. Banská Štiavnica sprievodca mestom a okolím
15. Banská Štiavnica – čarovné mesto
16. Banská Štiavnica z lietadla
17. Terra banensium
18. Tajchy v okolí Banskej Štiavnice
19. Banskoštiavnické TAJCHY
20. Banská Štiavnica v našich spomienkach 1
21. Banská Štiavnica v našich spomienkach 2
22. Banská Štiavnica UNESCO /Svätý Anton/ Vitajte v kaštieli vo Svätom Antone
23. Banská Štiavnica Tajchy pamiatky UNESCO
24. Banská Štiavnica mesto UNESCO
25. Klinger/Prázdniny na Klingeri
26. Banská Štiavnica – Osobnosti, na ktoré sa pamätáme
27. Banská Štiavnica TAJCHY panoramatické
28. Tajchy panoramatické
29. Banská Štiavnica TAJCHY z lietadla
30. Tajchy z lietadla
31. Banská Štiavnica z neba
32. Banská Štiavnica z výšky
33. Sitno, milé Sitno
34. Banská Štiavnica – Mesto lásky
35. Banská Štiavnica sprievodca
36. Marína
37. Náckove žarty
38. Klinger – Ženy môžu ráno, muži až večer – Príbehy z Klingera

AB ART TEAM

INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY

KINO AKADEMIK
BANSKÁ ŠTIAVNICA

Piatok 21.11. o 18.30 h
Nedeľa 23.11. o 18.30 h

Sisu: Odplata

Vojnový, akcia, 88 min., P:15, Vstupné:6€. Po tom, čo Aatami, bývalý elitný člen fínskeho bojového komanda, sám porazil oddiel nacistických vojakov, sa mu pod ruky dostávajú Sovieti. No tentokrát nepôjde o obyčajnú jednotku - jej veliteľom je brutálny vrah, zodpovedný aj za smrť Aatamiho rodiny. Ten si tak musí siahnuť na dno svojich síl, aby svoju rodinu pomstil. No zdá sa, že konečne narazil na seberovného…

Sobota 22.11. o 18.30 h
Streda 26.11. o 18.30 h

Norimberg

Vojnový, historický, dráma, 150 min., P:15, Vstupné:6€. Bezprostredne po druhej svetovej vojne, keď sa svet dozvedel o hrôzach holokaustu, dostal psychiater americkej armády, podplukovník Douglas Kelley za úlohu vypracovať odborný posudok duševného stavu Hermanna Göringa, bývalého ríšskeho maršala a Hitlerovho zástupcu, a ďalších vysokopostavených nacistických predstaviteľov. Jeho správa mala potvrdiť, či sú obžalovaní v Norimberskom procese spôsobilí postaviť sa pred súdny tribunál a zodpovedať sa za spáchané vojnové zločiny.

Nedeľa 23.11. o 16.00 h

Čarodejka: 2 časť

Muzikál, 138 min., P:12, Vstupné:6€. Druhá časť jedného z najúspešnejších muzikálov dneška

Utorok 25.11. o 18.30 h

Modrou cestou

Scifi, fantasy, 85 min., P:15, vstupné:6€. Sedemdesiatsedemročná Tereza žije celý život v malom priemyselnom meste v Amazónii, až kým jedného dňa nedostane úradný príkaz presťahovať sa do kolónie pre seniorov. Kolónia je izolovaná oblasť, kam sú starší ľudia privážaní, aby si „užili“ posledné roky svojho života a uvoľnili miesto mladšej generácii, ktorá sa môže naplno sústrediť na produktivitu a rast. Tereza odmieta prijať tento vnucovaný osud. Namiesto toho sa vydáva na cestu transformácie cez rieky a prítoky amazonskej krajiny, aby si splnila svoje posledné želanie predtým, ako jej vezmú slobodu - cestu, ktorá navždy zmení jej osud.

Štvrtok 27.11. o 18.30 h
Sobota 29.11. o 18.30 h

Neporaziteľní

Dráma, 120 min., P:12, Vstupné:6€. Celovečerný film NEPORAZITEĽNÍ rozosmeje aj dojme zároveň. Traja úplne odlišní hrdinovia a ich rodiny riešia náročné životné situácie a s humorom bojujú s nepriazňou osudu Inšpiratívny film o plnení snov a využití druhých šancí, ktoré nám život ponúka, sa odohráva na pozadí výnimočnej svetovej udalosti a ukazuje, že s nadhľadom a humorom sa dá vyhrať akákoľvek životná bitka.

Mikuláš

Už 6. decembra sa znovu rozžiaria oči detí.

Do kultúrneho centra zavíta Mikuláš so svojimi priateľmi a znovu pripraví magický okamih, v ktorom sa detský sen premení na skutočnosť. Ešte pred ním ale dostane priestor divadlo Actores z Rožňavy s rozprávkou Čarovné hodinky. V zasneženej krajine Severínia tikajú hodinky ukryté v srdci jedného dievčaťa. Ak sa dostanú do nesprávnych rúk, čas sa navždy zastaví. Odvážny Samo musí zabrániť katastrofe a zachrániť nielen dievča, ale aj samotné plynutie času. Deti tak zažijú výpravnú dobrodružnú rozprávku plnú fantázie, humoru, piesní a zimnej mágie.

Program v kultúrnom centre začne o 16.00 h spomenutou rozprávkou, po jej skončení bude nasledovať príchod Mikuláša a následne odchod na Námestie sv. Trojice, kde deti tradične rozžiaria vianočný stromček.

Za podporu podujatia ďakujeme Mestským lesom Banská Štiavnica. Tešíme sa na stretnutie s vami a vašimi deťmi.

Motivátor Pavel Baričák sa vracia do Štiavnice

Pavel Hirax Baričák bude rozprávať o modeloch *„obete“, „zachraňovateľa“, „workoholika“, „generála“, “perfekcionalistu”* atď, proste keď sa úporne snažíte, ale lásky sa vám nedostáva. Keď si pocit sebaurčenia chcete dokázať cez úspech, prehnaný dôraz na vonkajšiu krásu, prejedáte sa alebo podľahnete iným zlozvykom. Živoríte, trpíte a pritom sa iba vysiľujúco snažíte dostať lásku, ktorej sa vám nedostalo v detstve.

Hosť podujatia: Ján Marton (poet, prozaik, textár a muzikant zo Svitu). Podujatie sa uskutoční **3. decembra** v kine Akademik, vstupenky nájdete na www.banskastiavnica.sk /kultura.

Fragile vystúpia 4. decembra

FRAGILE je slovenská vokálna skupina zložená z výrazných speváckych osobností, ktoré bez použitia hudobných nástrojov, teda a cappella, interpretujú známe svetové hity. Koncerty skupiny FRAGILE sú plné nielen výbornej hudby, ale aj podmanivého humoru, vďaka čomu zažijete neopakovateľný večer plný skvelej zábavy. Do Banskej Štiavnice zavítajú 4. decembra so svojim vianočným programom.

Špecifikom i dominantou FRAGILE je práve hudobný žáner, ktorý skupina interpretuje. Termín ‘a cappella‘ označuje vokálnu hudbu - teda spev bez doprovodu hudobných nástrojov. Jednoducho povedané, tam, kde spevákom v bežných hudobných skupinách pri speve pomáhajú hudobné nástroje, si musia speváci v a cappella formáciach vystačiť iba so svojím hlasom. Keďže sa niet za čo skryť, musí byť pri speve a cappella všetko čisté a dokonalé. Lístky nájdete na: www.banskastiavnica.sk/kultura.

Rastislav Marko, odd. KŠaMK

KINO AKADEMIK
BANSKÁ ŠTIAVNICA

Piatok 28.11. o 18.30 h
Nedeľa 30.11. o 18.30 h

Navždy s tebou?

Romantický, komédia, 112 min., P:12, Vstupné:6€. V posmrtnom živote majú duše jediný týždeň na to, aby sa rozhodli, kde strávia večnosť. Joan (Elizabeth Olsen) tak stojí pred nemožnou voľbou medzi mužom, s ktorým prežila celý život (Miles Teller), a svojou prvou veľkou láskou (Callum Turner) – prvým manželom, ktorý zomrel mladý a desiatky rokov na ňu čakal.

Sobota 29. 11.
a nedeľa 30.11. o 16.00 h

Zootropolis 2

Rodinný, animovaný, dobrodružný, 120 min., P, vstupné:6€. Potom, čo vyriešili najväčší prípad v histórii Zootropolu, nováčikovia Judy Hoppkins a Nick Wilde zisťujú, že ich partnerstvo nie je tak pevné, ako si myslel. Preto im ich policajný šéf nariadi, aby sa zapojili do poradenského programu „Kríza kolegiality“.

MESTSKÁ KNIŽNICA
BANSKÁ ŠTIAVNICA

Pozvánka

Vydavateľstvo AB ART press, spolu s mestskou knižnicou v Banskej Štiavnici Vás srdečne pozýva na uvedenie novej knihy do života.

Príbehy z Klingera - Ženy môžu ráno, muži až večer

Termín: 27. 11. 2025 o 15.30 h

Na adrese: Mestská knižnica, Nám. sv. Trojice č. 3, 969 01 Banská Štiavnica – Klub Rubigall.

Vstup na podujatie bude možný aj zo zadnej strany budovy- Starozámocká ul.

Tel.: 045/6949658, e-mail: kniznica@banskastiavnica.sk

Príďte si vypočuť príbehy, dobové pesničky a pozrieť premietanie fotografií zlatých časov Klingera, jeho neopakovateľnú atmosféru aj nezabudnuteľné udalosti. Pri príležitosti uvedenia knihy si ju môžete, ako prví zakúpiť za zvýhodnenú cenu.

Tešíme sa na Vašu účasť!

Vstup na podujatie je voľný.

Publikáciu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

AB ART TEAM

Vianočná súťaž

Milí čitatelia!
Opäť sme pre Vás pripravili zaujímavú súťaž o vecné ceny. Vašou úlohou bude správne odpovedať v 2. súťažných kolách na 4 súťažné otázky a budete zaradení do žrebovania. **1. kolo:**
Ktorý štiavnický rodák nakrútil dokumentárny film o Juhoslávii?
a) Edmund Gwerk
b) Vladimír Bahna
c) Dezider Hoffmann
Akej národnosti bol autor *„Rubikovej kocky"?*
a) Maďar
b) Poliak
c) Nemec

Kupón č.1

Správna odpoveď:

Meno a priezvisko:

Kontakt:

Všetky správne odpovede spolu so súťažnými kupónmi posielajte v termíne **do 15.12.** Šťastných výhercov uverejníme v ŠN č. 23/18.12.
Prajeme Vám veľa šťastia!

Vaša red. ŠN

IC Banská Štiavnica

Vám ponúka nasledovné knižné publikácie:
Banská Štiavnica a okolie – túto obrazovú publikáciu k 30. výročiu zápisu nášho mesta do UNESCO si môžete zakúpiť v Informačnom centre mesta za 25€. Ďalej Vám ponúkame nasledovné: Banská Štiavnica súčasť svetového dedičstva UNESCO k 25. výročiu za atraktívnu cenu 15€, Pamäť miesta/mesta za 30€, Zlatá Banská Štiavnica 18,90€, Odkazy minulosti 2 za 22€, Kvety baní za 30€, Ikony socializmu? Za 30€, Jozef Lackovič za 15€, Šibalstvá, huncútstva a príbehy štiavnického Nácka za 10€ a Maľovaná Štiavnica – vystrihovačka za 11€. Môžete sa pripraviť i na turistickú sezónu so Sprievodcom po Banskej Štiavnici za 9,90€ alebo Potulkami za 3€.

IC BŠ

Flešky zo ZUŠky

9.-11. októbra 2025 sa pani uč. Karolína Bušková Rumanová so žiačkou Alickou Knezovičovou zúčastnila majstrovských kurzov, prednášok a koncertov, ktoré uskutočnila Huaja v rámci 17. medzinárodného festivalu interpretačnej hry na klasickú gitaru.

Jedným zo zahraničných hostí bol aj pedagóg Gianluigi Giglio z Talianska, u ktorého Karolínka študovala v rámci projektu Erasmus.
10. októbra 2025 sa konal BENEFIČNÝ VEČER pre SČK Banská Štiavnica. Na pozvanie p. starostu Martina Kminiaka prispela aj naša ZUŠ. V novootvorenom kultúrnom dome vo Sv. Antone zaspievala pieseň Sláviček je malý vtáčik Bianka Vasiľová z triedy p. riad. I. Chovanovej a 2.časť Adagio Concertina D-dur O. Riedinga zahral na husliach Peter Sopko z husľovej triedy p. uč. J. Janiczeka. Prítomných svojím umením potešili viacerí šikovní hudobníci, speváci i tanečníci, s klavírnou korepetíciou zo ZUŠ prispel k peknému podujatiu Stanko Bartko.
13. októbra 2025 sme prispeli hudobným programom na podujatí, ktoré pre tých skôr narodených organizuje p. primátorka Nadežda Babiaková. V troch vstupoch v kultúrnom centre pohladili srdcia starých mám a starých otcov speváčky a speváčikovia zo ZBORÍKU a to dvoma ľudovými piesňami v dvojhlasnej úprave Horička, horenka, hora a Za tú horu, za vysokú. Sólom sa pridala Bianka Vasiľová s piesňou Sláviček je malý vtáčik Trikrát rozoznel husličky v Koncerte D-dur i Peter Sopko. V druhom vstupe prispeli spevom zhudobnenej básne M. Rúfusa Žltohlavy Maja Dobrovičová a Klára Takáčová. V treťom zas prispela dvoma piesňami Škoda ťa šuhajko a Theo, já tě mám tolik ráda Izabela Baarová a na altovej flaute zahrala skladbu Carolans quarrel with the Landlady Matilda Repáňová. V záverečnej piesni TRI SLOVÁ Zboríka zaspieval i pekné posolstvo: *„Spravme si svet z vľúdnych slov a viet, z láskavých činov, dajme piesni znieť a keď sa skončí, hneď pokračujme inou"*. Za pozvanie a občerstvenie ďakujeme pani Bartíkovej, za ozvučenie Peťkovi Sliackemu.

Zboríka ZUŠ-ky v Ruin bare FOTO ARCHÍV ZUŠ

V dňoch 17.-18. októbra 2025 prebiehalo v ZUŠke dvojdňové inovačné vzdelávanie SUPERAR na tému Ako byť super učiteľom hudby. Z učiteľov sa zúčastnili p. I. Chovanová, Z. Kovárová a A. Halibožeková. Učili sa, ako urobiť hodiny pestrejšie, živšie, lepšie vystavané. Rozvíjali seba a skúšali nové veci. O hudbe a tvorivosti ako nástroji rozvoja učiteľa nám im veľa podnetného odovzdali školitelia Eva Šušková, Kristína Uhlíková a Martin Jánošík.

24. októbra 2025 sa v priestoroch v príznačných pre banícku tému uskutočnilo vyhodnotenie už 26. ročníka výtvarnej súťaže Salamander a baníctvo očami detí očami detí 2025. V našom meste má banícka tradícia svoje korene. A tak sme sa aj tento rok zapojili do súťaže. Žiaci výtvarného oboru ZUŠ si na prácach dali záležať. Vypracovávali jednotlivé postavičky baníkov, svätcov , ktorí baníkov v bani strážili, postáv zo Salamandrového sprievodu. Pracovali s farbami, ktoré boli pre baníkov tie najvzácnejšie – zlatou a striebornou, používali kombinovanú techniku, vyškrabávali do vosku, maľovali tušom. Popri práci vďaka pani učiteľkám spoznávali príbeh pastiera a zlatých jašteričiek, rozprávku o Zlatke a Strieborke, banícke tradície, postavy zo života v bani. V kategórii I. stupeň ZUŠ cenu dostala žiačka p. uč. Z. Hilbertovej Nela Kralovičová s prácou zobrazujúcou svätú Barborku, ktorá baníkov strážila pri práci. Aj žiaci Elokovaného pracoviska ZUŠ pri ZŠ s MŠ , ktorých vedie p. zástupkyňa M. Knezovičová: Tobias Rell, Vivien Grajciarová, Ján Henžel, Jonáš Henžel, Miroslav Goral, Linda Balážová, Ondrej Pršanec, Michael Vician, Maxim Lepáček v tejto kategórii ZUŠ získali kolektívnu cenu za súbor prác so zlatou a striebornou jašteričkou prepletajúcou sa pomedzi salamandrový sprievod. Šikovným žiakom gratulujeme. Pod kamenné klenby Ruinbaru zavítali permoníci a vyobliekaný *„fičúr"* spolu so svojimi kamarátmi z nášho Zboríku. Piesňami nás vtiahli do veselého, ale niekedy aj smutného a najmä ťažkého sveta baníkov. Na úvod zaznela menej známa verzia piesne Vstávaj Hanzo hore s imitáciou klopačky, chlapci predspevovali pieseň Na Klopački klopajú, dvaja malí permoníci Lucasko Mojička a Tomáško Mudrák pozdravili prítomných piesňou Glück auf. Počas nej Janko Chovanec znázorňoval baníka márnivého *„fičúra"*. Po vyhodnotení súťaže pridali banícke piesne Huntštosiar Bianka Vasiľová a Viktória Líšková, Nad Maxšachtou na tej Rovni zaspieval Paťko Kuchta, Keď sa baník do bani bral Klára Ujlakyová. Program zakončil Zboríka s Riškom Kálmanom, Peťkom Sopkom, Alickou Dubnerovou a Zuzankou Zacharovou dvojhlasnou modlitbou baníka Už doznel zvonca hlas.

Irena Chovanová, Miroslava Knezovičová

Majstrovstvá kraja v cezpoľnom behu

s jedným titulom

V Žiari nad Hronom sa v sobotu 8.11.2025, uskutočnili M SsAZ v cezpoľnom behu.

V šestnástich kategóriách, sa spolu predstavilo na svojich dĺžkach tratí 382 súťažiacich. Naše mesto a klub ŠK Atléti BS reprezentovalo 17 bežcov a bežkýň. Typicky krosárske počasie nevadilo a občas za silného dažďa si na dobre upravených, ale postupne blatistých tratiach každý odbehol na maximálnych svojich schopnostiach. Získali sme spolu sedem vzácnych kovov. Tretie miesto získal Ondro Bačík na 1000m v kat ml. žiakov. Taktiež tretie miesto získala v kategórii žien na 8 km trati Dominika Kondrátová. Na druhom mieste sme mali štyroch pretekárov a to: Terézia Debnárikova v prípravke dievčat, Tomáš Krahulec tiež v prípravke chlapcov, obaja bežali na tratiach 500m. No a ešte dve druhé miesta získali bratia Palášthyovci Kajo v junioroch na trati 4 km a Riško na 1500m trati v starších žiakoch. Najlepší výsledok a suverénne vyhrala mladšie žiačky Veronika Veve Ivaničová. Ostatné skvelé výsledky našich, ale aj ostatných pretekárov si pozrite na: Majstrovstvá SsAZ v cezpoľnom behu :: ONLINE

Tréner Petro: *„Som spokojný, sme už všetci trochu unavení z dlhej a náročnej sezóny, absolvovali sme asi rekordný počet štartov v roku, ale krosy sú vždy špecifické, krásne a výnimočné. Teším sa, lebo ma prekvapili v dobrom Gabika Debnáriková v ženách štvrtá, Dominik Kondrátová a Tomo Krahulec, Oliver Greguš veľkí bojovníci. Teraz vďaka rodičom, klubu a finančnej podpory z rozpočtu Mestu Banská Štiavnica zrealizujme krátke sústredenie zamerané na M SR v cezpoľnom behu, ktoré budú na tých istých tratiach v Žiari nad Hronom 22.11.2025, kde všetkých, čo chcú vidieť našich, ale aj*

Peťa Ďureca najlepšieho bežca momentálne na Slovensku, srdečne pozývam.

Na záver by som znova poďakoval už niekoľkýkrát poslancom, že vďaka podmienkam na tartane môžeme trénovať a ukazovať svetu, aké máme šikovné deti v našom okrese.“

Dr. Petro

Futbal

Žiaci ukončili jeseň víťazne

U13, U15 odohrali posledné zápasy jesennej časti. Žiaci dohrávali 12. kolo s ŠK Sásová pod umelým osvetlením.

U15 zvíťazila 4:2

Góly: P. Hudec, J. Binder 2, L. Tereň

U13 zvíťazila 5:1

Góly: L. Ulbrík 2, B. Bernát, M. Kopčan, V. Farárik

Muži svoj posledný zápas jesennej časti odohrali na domácom ihrisku so súperom FK Podkonice B s výsledkom v náš neprospech 0:4.

Najbližšie súťažné zápasy odohrajú naše tímy od 22.3.2026. Je to dosť dlhá doba, a futbal nám bude určite chýbať. Tento čas však využijeme na zhodnotenie, zlepšenie, prípravu a dobrý vstup do jarnej časti.

Sitno, do toho!

FK Sitno BŠ

Stolný tenis a volejbal študentov

4.11.2025 sme zorganizovali spolu so SŠ, OK v stolnom tenise študentov a študentiek.

Atmosféra bola vynikajúca presne tak isto, ako aj hráči. Gratulujeme **v kat.: študentov**, ***1.miesto:*** Katolícka spojená škola sv. Františka Assiského v Banskej Štiavnici, ***2. miesto:*** SOŠ lesnícka, Akademická ul. ***3. miesto:*** Spojená škola Samuela Mikovíniho, ďakujeme za účasť Gymnáziu A. Kmeťa a SOŠ lesníckej, Kolpašská ul. **v kat.: dievčat:** ***1. miesto:*** Gymnázium A. Kmeťa, ***2. miesto:*** Spojená škola Samuela Mikovíniho. Víťazom prajeme veľa šťastia v KK. Ďakujeme aj študentom KSŠ, ktorí nám v OK pomáhali. Blahoželáme!

Víťazné volejbalové družstvo SŠ S. Mikovíniho FOTO ARCHÍV CVČ BŠ

Volejbal študentov SŠ, šesť hodín čistej hry, zúčastnených 5 SŠ. Gratulujeme, ***1.miesto:*** Spojená škola Samuela Mikovíniho, ***2.miesto:*** Gymnázium Andreja Kmeťa, ***3.miesto:*** Katolícka spojená škola - SOŠ, ďakujeme za peknú hru SOŠ lesníckej a SOŠ lesníckej elokované pracovisko. Víťaz postupuje do KK. Ďakujem všetkým p. uč., ktorí sa spolupodieľali pri rozhodovaní.

CVČ BŠ

Plavecké preteky

Jesenné M-SSO 2. kolo sa konalo 8.10.2025 v Liptovskom Mikuláši, ktorého sa zúčastnilo 16 klubov a 221 pretekárov.

Z nášho klubu štartovalo 9 plavcov, ktorí si z pretekov odniesli spolu 18 medailových umiestnení: 6x zlato; 9x striebro; 3x bronz.

Jiří Felbr: 1.50m VS, 2.200m VS, 100m M, 100m PP, 3.100m Z

Jakub Beňo: 1.200m P, 100m PP, 2.200m VS, 100m M, 400m PP, 3.50m P

Jakub Kernáč: 2.200m P

Jakub Debnár: 3.200m P

Hana Kernáčová: 2.50m P

Anette Bobák: 2.200m P

Ján Čamaj, st.: 1.100Z, 100PP

Gratulujeme k medailovým umiestneniam, ale aj osobným rekordom všetkých, za výborné výkony a reprezentáciu klubu a mesta!

Vysvetlivky: P- prsia, VS- voľný spôsob, PP- polohové preteky, M- motýlik, Z- znak

PK BS

Plavci z PK BŠ na plavárni v Liptovskom Mikuláši FOTO ARCHÍV PK BŠ

služby

■ Minútový manžel Róbert, tel.č.: 0903 817 151

■ Kopeme, nosíme, vozíme, čistíme, tel.č.: 0919 488 868

■ Rôzne stavebné práce na základe dlhoročných skúseností, tel.č.: 0917 077 515

Sociálna – Senior
prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov nemocnice. Pre seniorov a ZŤP. Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700
Pracovná doba:
Pondelok – Piatok 6.30 – 17.00

AKCIA
na 3 opakovania plošnej inzercie
25% zľava

Potraviny pod hríbom
donášková služba

DONÁŠKA AŽ K VAŠIM DVERÁM

• POTRAVINY •
• ALKO • NEALKO •
• CIGARETY •

OBJEDNÁVKY NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

Viet Kitchen- ázijské bistro
je presťahované do nových priestorov (bývalý E-bike) na Robotníckej 5, Banská Štiavnica (oproti Tabačke).

Otváracie hodiny:
Po-Pi 10.00 - 20.00 h,
So-Ne 11.00 - 20.00 h,
objednávky online na Bistro, Fb Việt kitchen

Rozvoz: 0952 062 220.

Tešíme sa na Vašu návštevu!

L.N.Trade Pod Sitnom
registrovaný sociálny podnik

ponúka:
► stavebnú činnosť
► murárske práce

0911 772 771

Tepovanie Banská Štiavnica
Priamo u Vás doma...
Domácnosti, penzióny, hotely, kancelárie
0918 427 004
Tepovanie Sedačiek, stoličiek, kobercov a pod.
Čistenie kože, koženého nábytku
Impregnácia kože

OCEŇME DOBROVOĽNÍKOV NÁŠHO MESTA

Nominujte jednotlivcov alebo skupiny, ktoré menia naše mesto k lepšiemu.

UZÁVIERKA NOMINÁCIÍ: 25. NOVEMBRA 2025
NOMINÁCIE POSIELAJTE NA:
KAMILA.GALLOVA@BANSKASTIAVNICA.SK

ŠTIAVNICKÉ NOVINY ■ Dvojtýždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00 ■ **redaktor:** Mgr. Michal Kríž ■ **redakčná rada:** Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Macharik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ **jazyková úprava:** Katarína Kissová ■ **sadzba a dizajn:** Mgr. Mária Sisková ■ **adresa redakcie:** Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, **e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk**. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP zo dňa 6.4.1994 ■ **vydavateľ:** Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ **evidenčné číslo:** EV 4429/11 ■ ISSN 1337-8023 ■ **tlač:** Nikara, Krupina ■ **redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov!** Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.
© Redakcia Štiavnických novín